

Национальний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента Нишпори Віталіни Павлівни
(ПІБ)

академічної групи 072-18-1

(шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Крилова О.В.	84 балів	добре	СВ
Рецензент	Кузьміна О.П.	91	відмінно	Кузьміна
Нормоконтролер	Федорова О.Г.	82	добре	Федорова

Дніпро
2022

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
(повна назва)

О.В.Срмошкіна

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2022 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр**

студенту **Нишпорі В.П.** академічної групи **072-18-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

(код і назва спеціальності)

На тему: **«Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»)»**

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від **12.05.2022р. №254-с**

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	03.05.2022-08.05.2022
Розділ 1	Теоретичні аспекти визначення фінансового стану підприємства	09.05.2022-18.05.2022
Розділ 2	Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства Концерн «Південруда»	19.05.2022-26.05.2022
Розділ 3	Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства на прикладі Концерн «Південруда»	27.05.2022-05.06.2022
ВИСНОВКИ		06.06.2022-08.06.2022
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	09.06.2022-12.06.2022

Завдання видано

(підпис керівника)

О.В. Крилова
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання **02.05.2022 р.**

Дата подання до екзаменаційної комісії **13.06.2022 р.**

Завдання прийнято до виконання

(підпис студента)

В.П. Нишпора
(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Нижпора В.П. – Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»)– Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2022.

Мета кваліфікаційної роботи – планування показників фінансово-господарської діяльності підприємства на прикладі Концерн «Південруда»

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі розглянуті існуючі теоретико-методичні основи прогнозування та аналізу фінансового стану підприємств, визначено сутності фінансового планування діяльності підприємства та необхідності його проведення.

У другому розділі надана характеристика поточної діяльності Концерн «Південруда» проведено оцінку його фінансового стану та зроблені висновки щодо результативності та економічної доцільності функціонування підприємства.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи здійснено планування фінансових показників діяльності підприємства, розраховані прогнозні показники.

Отримані результати можуть бути використані Концерн «Південруда» для зниження збитковості своєї діяльності в майбутніх періодах.

ПІДПРИЄМСТВО, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ, ПЛАН, ПРОГНОЗ, ЗБИТОК, ПРИБУТОК.

ABSTRACT

Nyshpora.V.P. – Planning the activities for improving financial conditions of an enterprise (in terms of «Pivdenruda» Consolidated Group) - Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining the educational qualification level of the bachelor in specialty 072 "Finance, banking and insurance" - Dnipro University of Technology, Dnipro, 2022.

The purpose of the qualification work - planning indicators of financial and economic activity of the enterprise on the example of «Pivdenruda» Consolidated Group

The introduction outlines the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, defines the object and subject of research.

The first section considers the existing theoretical and methodological foundations of forecasting and analysis of the financial condition of enterprises, identifies the essence of financial planning of the enterprise and the need for it.

The second section describes the current activities of «Pivdenruda» Consolidated Group, assesses its financial condition and draws conclusions on the effectiveness and economic feasibility of the enterprise.

In the third section of the qualification work the planning of financial indicators of the enterprise activity is carried out, the forecast indicators are calculated.

The obtained results can be used by «Pivdenruda» Consolidated Group to reduce the losses of its activities in future periods.

ENTERPRISE, FINANCIAL STATUS, FINANCIAL PLANNING, PLAN, FORECAST, LOSS, PROFIT.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1 Фінансовий стан та його роль у ефективності господарської діяльності підприємства	9
1.2 Законодавче регулювання фінансових операцій підприємств ...	15
1.3 Сутність і методи розвитку бізнесу в мирний і воєнний час	17
Висновки по розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНЦЕРН «ПІВДЕНРУДА».....	24
2.1 Загальна характеристика підприємства	24
2.2 Аналіз діяльності підприємства Концерн «Південруда».....	25
2.3 Аналіз активів та джерел їх фінансування Концерн «Південруда».....	27
2.4 Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства.....	37
Висновки по розділу 2.....	46
РОЗДІЛ 3 ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ «КОНЦЕРН «ПІВДЕНРУДА».....	48
3.1 Планування основних показників діяльності підприємства методом екстраполяції минулих періодів	48
3.2 Планування заходів щодо покращення фінансового стану «Концерн «Південруда» у період воєнного стану	56
3.2.1 Планування дебіторської заборгованості, розрахунок оптимальної суми та розробки внутрішньої політики	56
3.2.2 Зменшення товарів шляхом часткової їх реалізації з використанням цінових знижок	64
3.2.3 Зменшення кредиторської заборгованості за рахунок вивільнених коштів	66

3.3 Розрахунок планових показників діяльності підприємства після впровадження запропонованих заходів	67
Висновки по розділу 3.....	68
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
ДОДАТКИ.....	75

ВСТУП67

Актуальність теми. Фінансова стабільність – важлива умова успіху бізнесу. Він формує імідж суб'єкта господарювання та є його експонатом. Тому підприємства та організації повинні постійно дбати про фінансову стабільність, вживати заходів щодо її зміцнення. У контексті фінансової стабільності фінансове планування має відігравати особливу роль, оскільки кожне підприємство, розпочинаючи свою діяльність, має чітко представляти потребу на майбутнє у фінансових ресурсах, трудових та інтелектуальних ресурсах, джерелах їх виробництва та вміти точно розраховувати ефективність наявних засобів роботи підприємства.

Актуальність теми магістерської роботи полягає в тому, що фінансове планування є ключовою частиною всього процесу планування, що дозволяє поєднувати стратегічне мислення з можливістю розробки конкретного плану дій на плановий період. Використання механізмів фінансового планування та контролю дозволяє підприємству досягати довгострокових позитивних результатів і займати стабільні позиції на ринку.

Мета дипломної роботи полягає в плануванні заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства.

Реалізацією вказаної мети зумовлена необхідність постановки і вирішення наступних завдань:

- визначення теоретичних аспектів щодо аналізу та планування фінансового стану підприємства;
- аналіз фінансового стану Концерн «Південруда»;
- планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства.

Об'єктом дипломної роботи є діяльність Концерн «Південруда».

Предметом дипломної роботи є теоретичні та методичні основи планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»).

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи досліджень: вибірки, узагальнення, порівняння, групування; коефіцієнтний аналіз; методи графічного зображення даних; методи прогнозування.

Інформаційною базою роботи є Закони України, постанови національного банку України, звіти Концерн «Південруда», матеріали конференцій, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати роботи та їхнє практичне значення доповідались на III Міжнародна науково-практична конференція «Сучасне підприємництво: проблеми теорії та практики» (м. Дніпро 26.04.22)

Одержані результати носять реальний характер і можуть бути використані на Концерн «Південруда» з метою планування діяльності на перспективу.

Особистий внесок автора. Кваліфікаційна робота є самостійною працею. Усі результати, викладені у роботі, отримані автором особисто.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу трьох розділів і висновків, загальний обсяг роботи становить 75 сторінки. Робота містить 17 таблиць, 16 рисунків, список використаних джерел зі 30 найменувань, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансовий стан та його роль у ефективності господарської діяльності підприємства

В сучасних умовах значно зростає роль якісного фінансового аналізу підприємства, оцінки його ліквідності, фінансової стабільності і рішучість шляхи підвищення та зміцнення фінансової стабільності.

Об'єктивна оцінка фінансового становища особливо важлива для виникнення різних форм власності, оскільки жоден підприємець не може ігнорувати виявлений потенціал зростання прибутку, який можна визначити лише шляхом об'єктивного та об'єктивного аналізу фінансової ситуації. Також необхідно систематично аналізувати фінансове становище, платоспроможність, ліквідність та фінансову стійкість підприємства, так як від його платоспроможності багато в чому залежить прибутковість і прибуток кожного підприємства. Фінансове становище підприємства також визначають банки з урахуванням його системи кредитування та процентних ставок.

Фінансовий стан - поняття, що виникає у результаті взаємодії всіх елементів фінансово-економічних відносин фірми, що визначається сукупністю факторів виробництва та економіки, і характеризується показниками, які відображають фінансово-економічні відносини фірми, наявність, розподіл і використання фінансових ресурсів.

Фінансове становище залежить від результатів його виробничої, комерційної, фінансової діяльності. Тому на це впливає вся діяльність компанії. Перш за все, безперервне виробництво та реалізація високоякісної продукції позитивно впливає на фінансовий стан компанії.

За загальним правилом, чим вищий обсяг виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і чим нижча їх собівартість, тим вище прибутковість підприємства, що також позитивно впливає на його фінансове становище.

Нерегулярність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі в реалізації призводять до зменшення надходження на рахунки підприємства, що призводить до погіршення платоспроможності.

Фінансова діяльність спрямована на безперервне використання фінансових ресурсів, більш раціонального і доцільного співвідношення власного та позикового капіталу, дотримання розрахункової дисципліни, забезпечення фінансової стійкості, необхідної для ефективної діяльності [21].

Це визначає необхідність і практичну значущість системної оцінки фінансового становища підприємства, що відіграє ключову роль у забезпеченні міцного та стабільного фінансового становища.

Тому фінансове становище є однією з найважливіших характеристик будь-якого бізнесу. Фінансове становище компанії необхідно оцінювати систематично і комплексно з використанням різноманітних методів, прийомів і методів аналізу. Це дозволить критично оцінити фінансові показники компанії як у статистиці, так і в динаміці за певний період – через кілька періодів виявить «болючі моменти» у фінансовій діяльності та ефективно та раціональне використання фінансових ресурсів. поширення.

Неефективне використання фінансових ресурсів може призвести до зниження платоспроможності, до порушення постачання, виробництва та реалізації продукції; недоотримання прибутку, зниження рентабельності підприємства.

Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- моніторинг прибутковості та фінансової стійкості компанії;
- вивчення ефективного використання наявних активів (капіталу) підприємства, що впливає на пропозицію оборотних коштів;
- об'єктивна оцінка змін у динаміці та стані платоспроможності, ліквідності та фінансової стабільності підприємства;

- оцінка позиції компанії на ринку та її конкурентоспроможності;
- аналіз бізнесу компанії та позиції на ринку цінних паперів;
- визначення ефективності використання фінансових ресурсів [27].

Аналіз фінансового стану компанії є необхідним кроком у розробці планів фінансової діяльності компанії. Аналізують фінансовий стан Кредитори та інвестори з метою мінімізувати ризики кредитів і депозитів і необхідну диференціацію процентних ставок.

У результаті фінансового аналізу отримується ряд параметрів, які мають точну і об'єктивну картину фінансового стану компанії. Крім того, під час аналізу менеджер може поставити різні цілі: проаналізувати поточну фінансову ситуацію або оцінити фінансові перспективи компанії..

Фінансовий аналіз є частиною комплексного аналізу бізнесу компанії, який складається з двох взаємопов'язаних частин: фінансового аналізу та управління. Фінансово-управлінський поділ аналізу визначається поділом розробленої на практиці системи бухгалтерського обліку на управлінський та фінансовий облік, які між собою взаємопов'язані (рис. 1.1).

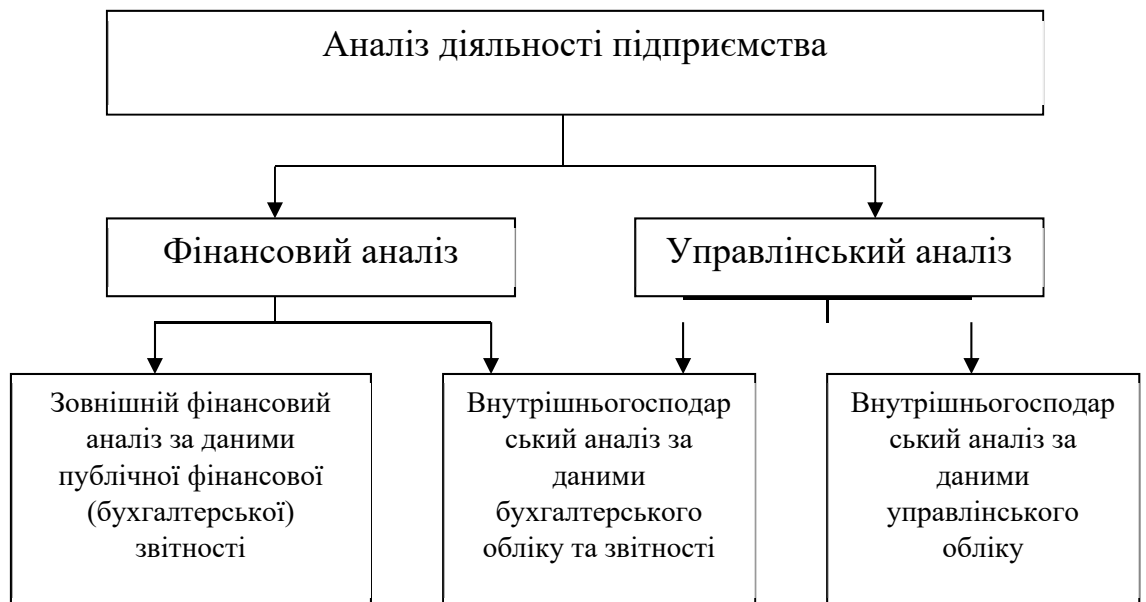

Рис. 1.1. Місце фінансового аналізу у аналізі діяльності підприємства [11]

Особливості зовнішнього фінансового аналізу:

- аналіз орієнтації на громадськість, зовнішньої звітності компаній;
- багато об'єктів користувача;
- різноманітність цілей та інтересів респондентів;
- відкритість результатів аналізу.

Основний зміст зовнішнього фінансового аналізу для партнерів компанії та контролюючих органів це:

- аналіз прибутку;
- аналіз рентабельності;
- аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та балансу ліквідності;
- аналіз ефективності використання позичкового капіталу.

Елементи зовнішнього аналізу менш деталізовані та більш формалізовані. Різниця у зовнішнього та внутрішнього аналізу обумовлена відмінністю інформаційного забезпечення та завдань, що вони вирішують.

Основний зміст внутрішнього фінансового аналізу підприємства:

- аналіз активів компанії;
- аналіз фінансової стабільності та стабільності бізнесу;
- оцінка бізнесу;
- аналіз прибутку, рентабельності та факторів, що на них впливають;
- аналіз власних фінансових ресурсів та кредитоспроможності підприємства;
- аналіз ліквідності;
- аналіз самодостатності бізнесу.

Цей аналіз проводиться корпоративними аналітиками і базується на великій базі даних, включаючи оперативні дані [11].

Практика фінансового аналізу підприємства виробила певні прийоми та методи його здійснення.

Існує шість основних методів аналізу:

1. горизонтальний аналіз - порівняння кожної статті звітності з попереднім періодом;

2. вертикальний або структурний аналіз – розрахунок структури показників та оцінка їх впливу на кінцевий результат;

3. аналіз тенденцій - порівняння окремих елементів звітності з кількістю попередніх періодів і виявлення тенденцій, тобто основної тенденції в динаміці показників, вільної від впливу індивідуальних характеристик кожного періоду (тенденція екстраполюється на майбутнє з за допомогою основних фінансових показників).

4. аналіз коефіцієнтів - розрахунок взаємозв'язку між суб'єктами кожного звіту даних або різних форм звітності, визначення взаємозв'язку між показниками;

5. Порівняльний аналіз - аналіз показників консолідованого звіту за окремими показниками підприємства, а також внутрішній аналіз компанії щодо середніх і середніх показників конкурентів або галузей.

6. факторний аналіз - визначення впливу факторів на ефективний показник специфічними (поетапними) або стохастичними (без певного порядку) методами дослідження. Факторний аналіз буває прямим (тільки аналіз), коли ефективний показник поділяється на окремі компоненти, і навпаки (синтезним), коли окремі елементи об'єднуються в загальний ефективний показник.

Предмет фінансового аналізу є аналіз створення фінансових ресурсів та їх використання. З метою безперервного аналізу фінансового стану проводиться об'єктивна оцінка шляхом подальшого визначення основних можливостей покращення ефективності створення та використання фінансових ресурсів. Методи фінансового аналізу - науково-методологічні підходи та інструменти, принципи та реалізація дослідження фінансового стану підприємства.

Теоретично і на практиці методи економічного аналізу загалом і фінансового аналізу зокрема мають різні класифікаційні характеристики. Перша функція класифікації визначає неформальні та формальні методи аналізу. Неформальні методи аналізу базуються на процедурах логічного рівня, а не на аналітичних відносинах і залежностях.

Традиційні інструменти економічної статистики (середні та відносні значення, групування даних, графіки, метод індексів, методи обробки часових рядів) і математико-статистичні методи (кореляційний аналіз, аналіз дисперсій, факторний аналіз, основні компоненти аналізу) широко використовуються у фінансовій сфері. аналіз.) [20,11].

Використання різних видів, прийомів, підходів і методів для різних цілей для спільного визначення фінансового стану підприємства визначає методологію аналізу.

Фінансовий аналіз виконується за допомогою різноманітних моделей, які дозволяють побудувати та визначити взаємозв'язок між ключовими показниками. Для аналізу фінансового стану компанії використовуються три основні типи моделей: описова, прогнозна та регулятивна.

Основні моделі є описовими. Це: структура балансів; представлення різноманітних аналітичних фінансових звітів; Вертикальний та горизонтальний аналіз фінансової звітності; аналітичні коефіцієнти; аналітичні записки до звітів. Описові моделі засновані на використанні інформації з фінансової звітності.

Прогностичні моделі — це прогностичні та прогностичні моделі. Вони використовуються для прогнозування доходів і прибутків компанії та майбутнього фінансового стану. Найпоширенішими з них є: розрахунки критичної точки продажу, складання прогнозної фінансової звітності, моделі динамічного аналізу (чітко визначені факторні моделі та регресії).

Нормативно-правові моделі — це моделі, які порівнюють фактичну діяльність компанії з нормативною (розрахованою на основі норми). Ці моделі зазвичай використовуються у внутрішньому фінансовому аналізі; їх суть полягає у встановленні нормативів для кожної вартості технологічного процесу, виду продукції, а також у розгляді та визначенні причин відхилень фактичних даних від цих нормативів.

Фінансовий аналіз значною мірою базується на чітко визначених факторних моделях [31].

Таким чином, для аналізу фінансового стану компанії можна використовувати широкий спектр аналітичних прийомів, методів і моделей, кількість і обсяг яких залежать від конкретних цілей аналізу.

Узагальнюючи сутність оцінки фінансового стану підприємства, необхідність і важливість оцінки, що впливає з необхідності системного аналізу та розвитку підприємства, потреби в самоокупності, самофінансуванні, необхідності покращення фінансових ресурсів.

1.2. Законодавче регулювання фінансових операцій підприємств

Національним банком України розроблені рекомендації для комерційних банків в Україні щодо оцінки кредитоспроможності підприємств в положенні «Про затвердження Положення про створення та використання резерву для компенсації можливих втрат за кредитними операціями банків» [29].

Відповідно до Положення критеріями для оцінки фінансового стану можуть визначатися кожним банком незалежно від внутрішніх нормативних актів про методіку оцінки фінансового стану позичальника (кредиту) та позичальника або контрагента, враховуючи вимоги до рахунку.

Банківська методологія оцінки фінансового стану позичальника (банку-партнера) є невід'ємною частиною внутрішнього кредитного положення банку. Ці документи надаються за запитом уповноваженим працівникам Національного банку з метою перевірки щодо їх достовірності, правильності оцінки фінансового стану позичальників, їх класифікації привизначенні достатності резервів кредитного ризику. Відсутність цих документів може розглядатися як негативний висновок для уповноважених працівників Національного банку щодо якості та управління активами Банку.

Якщо банк надає довгострокові кредити для інвестиційних проектів, внутрішні правила банку включають правила такого кредитування, методи оцінки інвестиційних проектів, аналіз бізнес-плану та самодостатності інвестиційного проекту, а також процедури оцінки позичальника. підготовка.

Характеристика юридичної особи включає показники:

- місія суб'єкта дослідження, його основні цілі, сфера діяльності;
- загальні відомості: організаційно-правова форма; історія компанії (динаміка розвитку, відносини); правова основа; структура управління, штат (штатна структура, кваліфікація, кваліфікація та досвід роботи в управлінській команді); перспективи розвитку;
- характеристики товару;
- аналіз асортименту продукції, класифікованої за розміром і якістю, за різними ознаками (ціна, витрати, змінні витрати, рентабельність, продажі тощо);
- найважливіші показники виробничо-економічного та фінансового характеру;
- показники масштабів виробництва;
- фінансово-економічні показники.

При оцінці фінансового стану позичальника рекомендується враховувати та аналізувати динаміку таких показників [29]:

- платоспроможність;
- фінансова стійкість;
- обсяг реалізації;
- оборотність рахунків;
- склад і динаміка дебіторської заборгованості та зобов'язань;
- собівартість продукції;
- прибуток і збиток;
- рентабельність;
- кредитна історія позичальника.

Фінансове становище позичальника оцінюється на основі обов'язкових кількісних критеріїв. Ці параметри, які оцінюють фінансове становище позичальника як платоспроможність, фінансову стійкість та прибутковість, характеризуються кількома параметрами.

У разі відсутності достовірної фінансової звітності або документів, що засвідчують оцінку фінансового стану позичальника - юридичної особи, а також

за відсутності належним чином оформлених документів, що засвідчують оцінку кредитної операції, позичальники зобов'язані підписати кредитну операцію. .
Має рейтинг «D».

Розрахунок кількісних показників дозволяє позичальнику залишатися в одному з класів кредитоспроможності, що визначають кредитний ризик.

Категорія В вище не включає позичальника банку, щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство, та банків, щодо яких було відкликано банківський траст.

1.3. Сутність і методи розвитку бізнесу в мирний і воєнний час

Фінансове планування спрямоване на досягнення заявлених фінансових цілей підприємства і включає розробку системи прогнозних документів стратегічного та тактичного характеру. Проблемою реалізації стратегічного фінансового планування є економічна доцільність, оскільки більшість вітчизняних компаній втрачають можливість вибору між різними видами фінансових стратегій через реальні обмеження щодо залучення фінансових ресурсів із власних ресурсів та доступу до зовнішніх ресурсів.

У будь-якому випадку розробка фінансової стратегії є початковим етапом фінансового планування, доцільність якого залежить не тільки від обґрунтованості управлінських рішень, а й від високого рівня управління фінансами в цілому. Довгострокове фінансове планування базується на прогнозуванні на основі узагальнення та аналізу наявної інформації, з подальшим моделюванням можливих ситуацій та розробкою фінансових показників [30], лише на наступному етапі поточне фінансове планування, результати якого є працездатними. планові розрахунки. Розробка оперативних фінансових планів є обов'язковою процедурою для великих компаній зі складною організаційною структурою.

Кожна підсистема фінансового планування характеризується специфічними формами, умовами та цілями фінансового планування. Вибір

конкретного методу фінансового планування утруднений через відсутність аналітичних навичок та неоднозначність інтерпретації прогнозних оцінок, отриманих різними способами. Тому для підвищення достовірності планової (прогнозової) інформації як основи для прийняття відповідних управлінських рішень часто прийнято поєднувати декілька методів у розумний час одночасно. Ефективне виконання фінансового планування вимагає довготривалої та тісної співпраці всіх відділів і функціональних керівників. Застосовуючи сучасні та передові методи фінансового планування, підприємство забезпечує власну фінансову стійкість та створює умови для отримання чистого доходу від операційної та іншої діяльності, необхідної для самоокупності та самофінансування розвитку.

Фінансовий менеджмент підприємства — це професійна діяльність, спрямована на управління фінансово-господарською діяльністю підприємства. Фінансовий менеджмент є ключовим елементом усієї системи сучасного корпоративного управління [16].

Фінансовий менеджмент підприємства включає:

- формування та реалізація фінансової політики підприємства з використанням різноманітних фінансових інструментів;
- прийняття рішень з фінансових питань, їх уточнення та розробка методів реалізації;
- інформаційна підтримка при складанні та аналізі фінансової звітності підприємства;
- оцінка інвестиційних проектів та розробка інвестиційного портфеля, оцінка інвестиційних витрат та фінансове планування та контроль;
- організація апарату, який керує фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Методи фінансового менеджменту дозволяють проводити оцінку

- ризик і рентабельність інвестицій у виробництво та реалізацію певних товарів і послуг;
- результативність бізнесу;

- коефіцієнт оборотності капіталу та його продуктивність.

Завдання фінансового менеджменту полягає у розробці та застосуванні на практиці методів і засобів досягнення цілей підприємства в цілому або окремих виробничо-господарських підрозділів. До таких цілей можна віднести: максимізацію прибутку; досягнення стабільної норми прибутку протягом планового періоду; збільшення доходів керівників підприємств та інвесторів (або власників); збільшення ринкової вартості акцій товариства тощо. Адже ці цілі спрямовані на збільшення доходів вкладників (акціонерів) або власників (акціонерів) бізнесу. [2].

Завдання фінансового менеджменту включають пошук оптимального співвідношення між коротко- та довгостроковими цілями розвитку бізнесу та рішеннями, які приймаються у фінансовому менеджменті. Завданням управління фінансовою діяльністю підприємства є також визначення пріоритетів та пошук компромісу для оптимального поєднання інтересів різних напрямків бізнесу при затвердженні інвестиційних проектів та виборі джерел фінансування.

Адже найважливішим в управлінні фінансовою діяльністю підприємства є прийняття рішень, які забезпечують найбільш ефективний рух фінансових ресурсів між підприємством та його зовнішніми та внутрішніми джерелами фінансування. Управління грошовими потоками є центральним питанням управління грошовими коштами. Потік фінансових ресурсів складають гроші: отримані в результаті підприємницької діяльності; вкладені та реінвестовані в розвиток виробничої системи; спрямований на сплату податків.

Фінансовий менеджмент підприємства виконує свою основну мету та основні завдання, реалізуючи певні функції фінансового менеджменту підприємства як системи управління. Основними характеристиками є:

1. Розробити фінансову стратегію компанії. Ця особливість створює систему фінансових цілей для довгострокової діяльності. Фінансова стратегія компанії розглядається як невід'ємна частина її загальної стратегії економічного розвитку.

2. Створити організаційні структури для забезпечення того, щоб усі аспекти фінансової діяльності компанії були взяті та реалізовані. Виконуючи цю функцію фінансового менеджменту, необхідно забезпечити постійну адаптацію цих організаційних структур до мінливих умов господарювання та сфер фінансової діяльності. Крім того, ці структури необхідно інтегрувати в загальну організаційну структуру корпоративного управління.

3. Створення ефективних ІТ-систем, які виправдовують альтернативні управлінські рішення. При здійсненні цієї функції необхідно уточнити обсяг і зміст фінансового менеджменту; створювати зовнішні та внутрішні джерела інформації, що задовольняють ці потреби; організований постійний моніторинг фінансового стану компанії та кон'юнктури ринку.

4. Аналіз різних аспектів фінансової діяльності підприємства. При виконанні цієї функції здійснюється поглиблений аналіз кожної фінансової операції; фінансові результати діяльності філій та відокремлених підрозділів підприємства; загальні результати діяльності, проведеної на кожному етапі діяльності підприємства в цілому та за окремими його напрямками.

5. Здійснювати фінансове планування для бізнесу в ключових сферах. Реалізація цієї функції передбачає розробку стратегічних планів і системи поточних оперативних планів і бюджетів за основними напрямками фінансової діяльності різних підрозділів і підприємства в цілому.

6. Налагодити ефективну систему стимулювання виконання управлінських рішень у сфері фінансової діяльності. Реалізація цієї функції створює систему заохочень та санкцій для керівництва підприємства та керівників окремих підрозділів за дотримання та невиконання фінансових цілей, нормативів та фінансових завдань.

7. Ефективний моніторинг виконання управлінських рішень у сфері фінансової діяльності. Реалізація цієї функції пов'язана з розвитком системи внутрішнього контролю всередині компанії, розподілом завдань аудиту кожної служби та фінансового менеджера, визначенням системи перевірених показників і періодів аудиту, швидким реагуванням на аудит результати.

Підприємства в зоні бойових дій можуть отримати державну допомогу для передачі потенціалу в західні області України. Для всіх підприємств створені умови для забезпечення безкоштовного переміщення до місця тимчасового переміщення, а також вибору відповідних ділянок для виробництва, переміщення та розселення персоналу, а також підбору працівників на об'єкт після переїзду.

Верховна Рада ухвалила закони про особливості оподаткування та звітності в умовах воєнного стану, які, зокрема, передбачають:

- забезпечення можливості подання звітності та інших документів через 90 днів після припинення або скасування воєнного стану;
- відсутність будь-якого контролю з боку підприємств щодо своєчасності та повноти подання звітності чи звітної документації;
- звільнення платників від адміністративної або кримінальної відповідальності у разі неможливості виконання своїх обов'язків.

Якщо фізичні чи юридичні особи чи підприємці навіть після закінчення воєнного стану не встигають повідомити податкові органи, оскільки брали участь у бойових діях, вони також звільняються від будь-якої відповідальності.

У такому разі звітність або документи подаються не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня припинення наслідків, які перешкоджали наданні звітів.

- податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зберігаються;
- операції купівлі-продажу з метою оподаткування не вважаються операціями з добровільного перерахування коштів, товарів, у тому числі товарів, що підлягають оподаткуванню акцизним збором, надання послуг Збройним Силам та підрозділам територіальної оборони, без попереднього або наступного повернення їх вартості;
- включення всіх коштів та майна, переданих Збройним Силам та іншим підрозділам у складі витрат;
- сума відшкодування витрат пального, використаного при наданні транспортних послуг для потреб Збройних Сил та підрозділів територіальної

оборони, не включається до оподаткованого доходу осіб, які надають такі послуги;

- поновлено ліцензії на виробництво продукції, що підлягає оподаткуванню акцизом;

- звільнення від сплати земельного податку та орендної плати за землі державної та комунальної власності на всіх територіях, де ведуться бойові дії;

- великі підприємства зможуть скористатися перевагами спрощеної системи оподаткування та сплатити один податок. Для цього буде збільшено річний ліміт доходу з 10 млн грн до 10 млрд грн, а також скасовано кількість працівників. Податок становитиме 2% від обороту незалежно від виду діяльності (крім акцизних товарів та азартних ігор);

- благодійна допомога учасникам бойових дій та особам, які проживають на території бойових дій, не обкладається податком на доходи фізичних осіб. Крім того, не обкладається податком на доходи фізичних осіб будь-яка нецільова благодійна допомога особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

- неприбуткові організації отримують податковий кредит у розмірі 16% (з нинішніх 4%) на пожертви;

- не буде каратися за порушення закону про РРО до закінчення воєнного стану;

- підприємства з оборотом до 10 млрд грн зможуть перейти на один податок. Усі інші обмеження щодо кількості працівників та видів діяльності (крім підакцизних товарів та азартних ігор) знято;

- замість ПДВ та податку на прибуток підприємці сплачуватимуть лише 2% від обороту. ПДВ не сплачується з товарів, пошкоджених під час війни та переданих на оборонні потреби;

- скасовано акциз на пальне, а ставка ПДВ на ці товари буде знижена з 20% до 7%;

- спрощення митного оформлення імпортованих товарів за попередньою митною декларацією без їх доставки на митний термінальний комплекс [30].

Таким чином, управління фінансами як одна з основних функцій управління бізнесом відіграє ключову роль у ринковій економіці. Фінансове управління підприємством - це вид професійної діяльності, спрямований на управління фінансово-економічним функціонуванням підприємства. Фінансовий менеджмент є одним із ключових елементів усієї сучасної системи управління бізнесом.

Висновки по розділу 1

У ході написання розділу були розглянуті поняття «фінансовий стан», «фінансове планування». Таким чином, фінансовий стан підприємства, його планування є складним інтегрованим процесом, що охоплює майже всі компоненти сучасного фінансового менеджменту. Лише раціональне поєднання доступних методів та інструментів управління активами та пасивами підприємства, грошовими потоками та рентабельністю дозволяє досягти бажаного рівня платоспроможності та забезпечити його безпеку протягом тривалого періоду часу. Більше того, головна проблема такого управління - об'єктивне протиріччя двох суміжних завдань - підвищення платоспроможності та досягнення необхідної прибутковості.

Тому управління підприємством повинно будуватися на основі постійного компромісу, щоб одночасно мінімізувати ризик втрати платоспроможності та ризик втрати прибутку, враховуючи певні стратегічні та тактичні пріоритети фінансово-економічного розвитку підприємства.

За результатами аналізу теоретичних підходів, надалі буде проведений аналіз фінансового стану підприємства та визначені основні напрями його щодо покращення.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНЦЕРН «ПІВДЕНРУДА»

2.1. Загальна характеристика підприємства

Концерн «Південруда» є юридичною особою, має власний баланс, розрахунковий, рахунку в банках, фірмову марку. Майно підприємства складається з основних і оборотних активів.

Основні види діяльності:

Дослідження й експериментальні розробки в галузі інших природничих і технічних наук

Надання послуг в сфері видобутку інших корисних копалин

Підготовчі роботи на будівельному майданчику

Розвідувальне буріння

Неспеціалізована оптова торгівля

Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії

Співробітники здійснюють повний комплекс робіт з проектування, виробництва, впровадження виробу в експлуатацію, сервісного обслуговування і технічної підтримки на всіх етапах роботи. Підприємство гарантує проведення всіх робіт на вищому рівні з моменту надходження замовлення до моменту здачі роботи клієнту.

У компанії працює тільки висококваліфікований персонал, який готовий в найкоротший термін розглянути замовлення на обробку металу і приступити до його реалізації. Розробка документації і креслень виконується на високопродуктивної комп'ютерної техніки в сучасних системах проектування. Всі вироблені вироби і надані послуги виконуються згідно діючих стандартів.

Послуги підприємства по виготовленню і відновленню продукції мають більш привабливу вартість в порівнянні з середньоринковою. Це обумовлено

наявністю власного виробництва та професійного підходу до поставлених виробничих завдань.

Політика компанії базується на принципах управління якістю. Однією з головних стратегічних цілей в області якості є досягнення лідируючого положення на ринках з виробництва високоякісної, нестандартної продукції, яка відповідає вимогам і очікуванням клієнтів.

2.2. Аналіз діяльності підприємства Концерн «Південруда»

На короткострокову та довгострокову платоспроможність бізнесу впливає його здатність отримувати прибуток. Тому розглянемо наступний аспект бізнесу – рентабельність, яка є якісним показником ефективності бізнесу. Зазвичай при розрахунку рентабельності визначають відношення прибутку до таких показників: продажі, активи, власний капітал. Загальноприйнятих значень рентабельності, які можна використовувати при аналізі, немає, тому підвищення вищевказаних коефіцієнтів можна вважати позитивною тенденцією в динаміці звітних періодів.

Рівень рентабельності підприємства розраховується як відношення його прибутку до певного базового показника, що характеризує товарообіг (виробництво), собівартість продукції та обсяг реалізації або ресурси, що використовуються для отримання цих прибутків. Основним джерелом інформації для аналізу та оцінки прибутковості бізнесу є форма 2 «Звіт про фінансові результати», додаткова форма 1 «Баланс» та інші.

Розглянемо такі показники рентабельності [4]:

1. Рентабельність активів (також відома як ROA) описує, наскільки ефективно компанія використовує свої активи для отримання прибутку, тобто скільки гривня інвестувала в активи компанії. Коефіцієнт визначається як відношення чистого прибутку до середньорічної вартості активів:

$$P_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} \quad (2.1)$$

2. Рентабельність власного капіталу (ROE) характеризується ефективним використанням власного капіталу. Коефіцієнт визначається як відношення чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу:

$$P_{в.к} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.2)$$

3. Рентабельність від реалізації, показує, скільки прибутку компанія отримала від продажу в гривні:

$$P_{р.н} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка}} \quad (2.3)$$

Таблиця 2.1

Розрахунок рентабельності «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р	2020 р	2021 р	Відхилення 2020 р. від 2019р.	Відхилення 2021р. від 2020р.
Чистий прибуток, тис. грн..	118	123	-50	5	-173
Активи всього, тис. грн..	1200	1621	2453	421	832
Власний капітал, тис. грн..	525	574	552	49	-22
Виручка від реалізації, тис. грн..	4941	8681	13893	3741	5211
Оборотні активи, тис. грн..	1036	1180	1658	145	478
Рентабельність активів, %	9,82	7,58	-2,09	-2,24	-9,67
Рентабельність власного капіталу, %	22,48	21,40	-9,30	-1,08	-30,70
Рентабельність від реалізації, %	2,38	1,41	-0,37	-0,97	-1,78

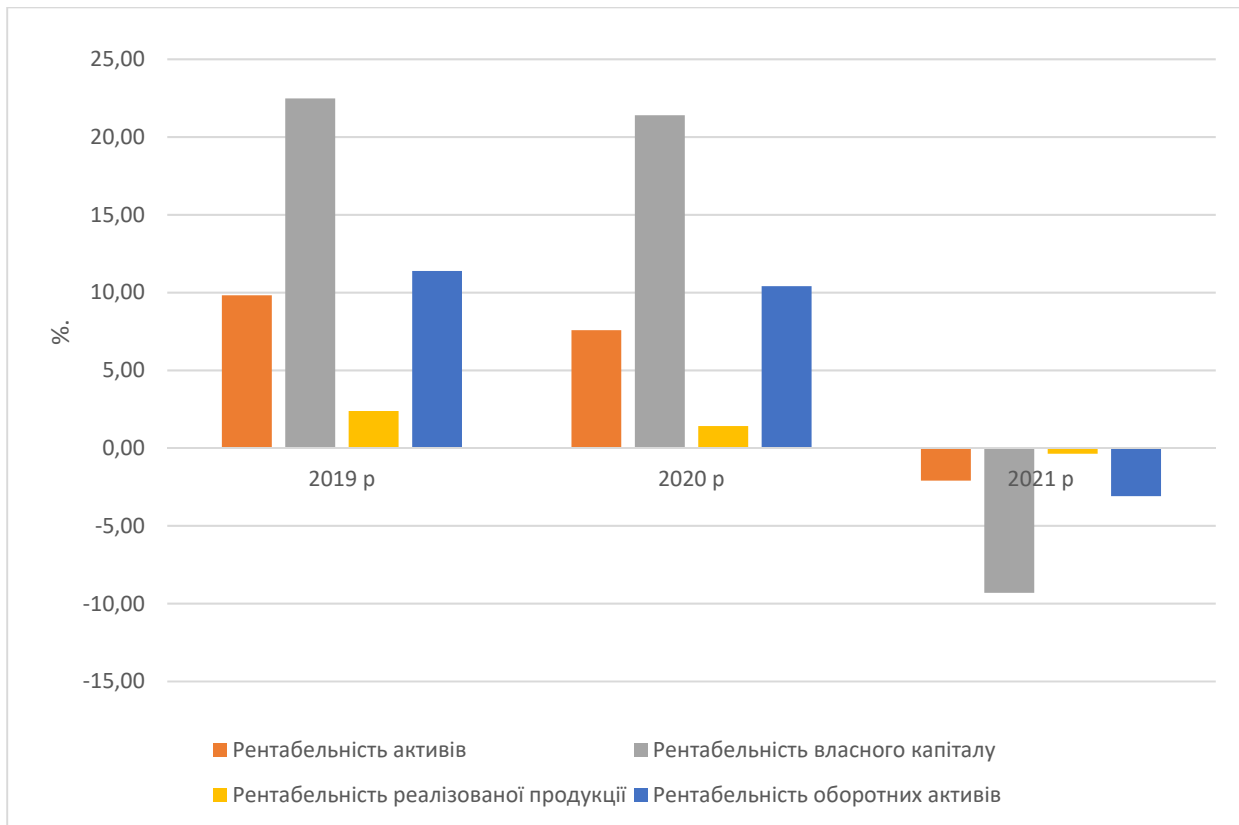

Рис. 2.1. Динаміка рентабельності Концерн «Південруда»

На підставі проаналізованих даних можна зробити висновок, що протягом 2019-2021 років фінансове становище підприємства поступово погіршуватиметься через неефективне використання фінансових ресурсів, що призвело до збитковості підприємства..

2.3. Аналіз активів та джерел їх фінансування Концерн «Південруда»

Оборотні кошти становлять значну частину загального капіталу. Фінансові показники бізнесу сильно залежать від раціональності розміщення та ефективності використання.

Внутрішній аналіз оборотних коштів дає можливість вивчити можливі резерви підвищення ефективності їх використання,

Від правильності та доцільності інвестування фінансових ресурсів у активи залежить стабільність фінансового становища підприємства, тому для

оцінки необхідно контролювати склад, структуру та джерела активів та причини їх зміни.

Показники структурної динаміки відображають частку кожного виду власності у зміні загальних активів. На основі їх аналізу можна зробити висновки, в які активи вкладено нові позикові фінансові ресурси або які активи зменшилися внаслідок відтоку фінансових ресурсів.

На підставі таблиці 2.2 можна констатувати, що у 2021 році вартість активів підприємства зросла на 831 тисячу гривень порівняно з 2020 роком, результатом цього збільшення є збільшення товарообігу підприємства, що має позитивну характеристику.

Значну частину оборотних активів становлять оборотні – у 2019 році оборотні активи становили 87%; У 2020 році - 73% і в 2021 році - 68%. Тобто з 2021 року частка основних засобів у структурі корпоративних активів поступово збільшуватиметься...

Таблиця 2.2

Структура активів «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р	2020 р	2021 р	Відхиленн я 2020 р. від 2019р.	Відхилен ня 2021р. від 2020р.
Активи, тис.грн.	1 200	1 621	2 453	421	832
Необоротні активи, тис.грн	160	439	792	279	353
Питома вага, %	13	27	32	14	5
Оборотні активи, тис.грн	1 036	1 180	1 658	146	478
Питома вага, %	86	73	68	-14	-5

Визначення джерел оборотних активів є важливим кроком у аналізі ефективного використання.

Відсутність оборотних коштів призводить до фінансових труднощів. Наявність надлишку оборотних коштів на підприємстві сприяє формуванню надлишкових запасів, відволіканню оборотних активів від господарського

обороту, знижує відповідальність за цілеспрямоване та раціональне використання власного та позикового капіталу.

Основні джерела оборотних активів: власні ресурси, позикові ресурси.

Мінімальні потреби компанії в оборотному капіталі, як правило, покриваються такими власними коштами: підписний капітал, акціонерний капітал, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток, компанії спеціального призначення [22].

Джерела фінансування оборотних коштів підприємства відповідає наявному у підприємства прибутку та власним зобов'язанням сталевих зобов'язань.

Розмір коштів, витрачених на поповнення власних коштів, залежить від загального прибутку, можливого обсягу позикових коштів та інших факторів. Запозичення вимагає від підприємств певних фінансових витрат, тому для багатьох підприємств основним джерелом оборотних активів є зобов'язання постачальника.

Загальний аналіз джерел оборотних активів можна здійснити за допомогою наведеної нижче таблиці 2.3:

Таблиця 2.3

Джерела формування активів «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.	Відхилення 2020 р. від 2019р.	Відхилення 2021р. від 2020р.
Капітал, тис. грн	1 200	1 621	2 453	421	832
Власний капітал, тис. грн	525	574	551	50	-23
Питома вага, %	44	35	22	-8	-13
Позикові кошти, тис. грн	676	1 047	1 901	371	854
Питома вага, %	56	65	78	8	13

З наведеної таблиці добре видно, що більшість активів компанії – це позикові кошти, які зросли з 56% у 2019 році до 78%. Платоспроможний капітал повинен становити 30-60% загальних ресурсів оборотного капіталу, якщо їх частка менша, це може свідчити про фінансові проблеми компанії.

На рисунку 2.2 показано динаміку зміни співвідношення власного капіталу до боргового та оборотних і необоротних активів «Концерн «Південруда»».

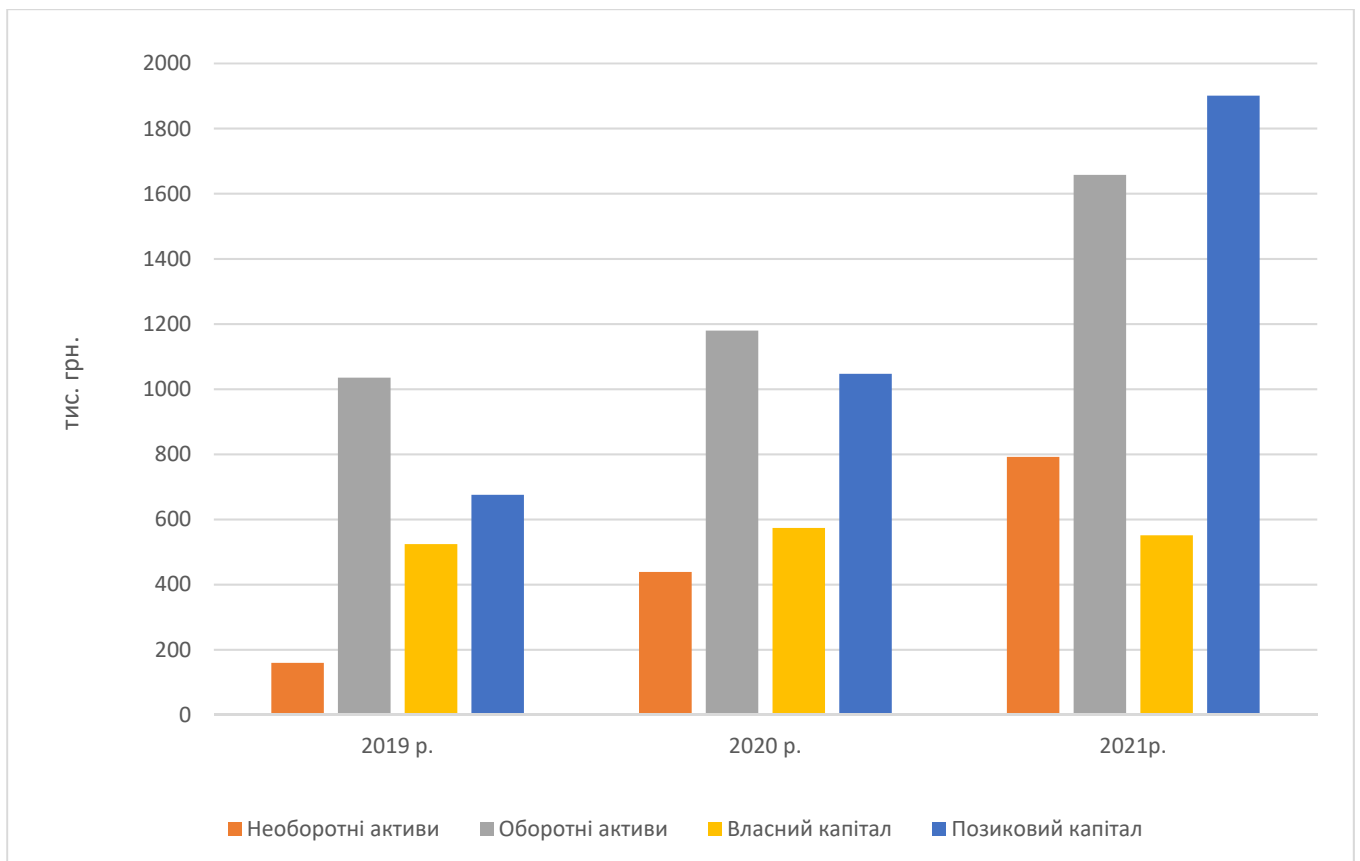

Рис. 2.2. Динаміка ресурсів підприємства та джерел їх формування

Бачимо, що позичковий капітал за рахунок рахунків товарів, робіт і послуг, який зріс з 73% до 81%.

З рисунка 2.2 видно, що темпи зростання позикового капіталу значно вищі за власний, а коефіцієнт основних фондів також є позиковим капіталом.

Більш детальний аналіз позикових коштів в табл. 2.4. Дані в таблиці узагальнено та розраховано співвідношення кожної статті поточних зобов'язань.

Таблиця 2.4

Аналіз структури позикових коштів «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.	Відхилення 2020 р. від 2019р.	Відхиленн я 2021р. від 2020р.
Позикові кошти, тис. грн	676	1 047	1 901	371	854
Короткострокові кредити банків, тис. грн	28	120	0	92	-120
Питома вага, %	4	11	0	7	-11
Кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги, тис. грн	493	630	1 545	137	915
Питома вага, %	73	60	81	-13	21
Поточні зобов'язання за розрахунками, тис. грн..	131	178	164	47	-14
Питома вага, %	19	17	9	-2	-8
Інші поточні зобов'язання, тис. грн..	14	93	173	79	79
Питома вага, %	2	9	9	7	0

Показник наявність оборотних коштів власними ресурсами - для характеристики джерел оборотних активів.

Таблиця 2.5

Джерела формування власних оборотних активів

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.
Власний капітал, тис. грн..	525	574	551
Необоротні активи, тис. грн..	160	439	792
Наявність власних оборотних засобів тис. грн..	365	135	-240

Показник наявності власних оборотних активів свідчить про забезпеченість підприємства власними джерелами фінансування. Найбільш надійні партнери із значним розміром власного оборотного капіталу. Ці підприємства мають можливість відповідати за своїми зобов'язаннями,

збільшувати масштаби своєї діяльності.

Наведені розрахунки у таблиці 2.5 та рис. 2.3 дають підставу для таких висновків. За звітний період на підприємстві значно погіршилось становище щодо фінансування його потреби в оборотних активах. Сума власних оборотних активів поступово зменшується та у 2021 році підприємство вже не має власних оборотних коштів, що є негативним явищем.

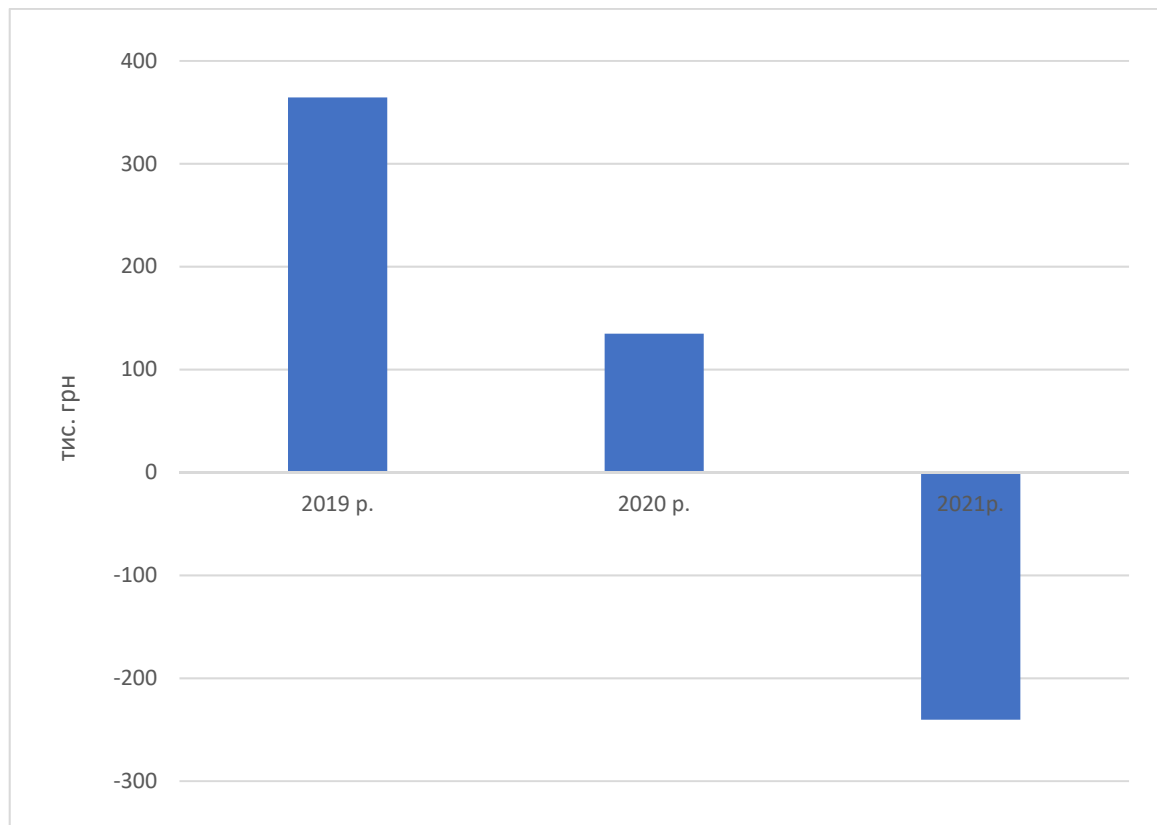

Рис. 2.3. Динаміка наявності власних оборотних засобів

Джерела формування оборотних коштів впливають на їх обертання. Характеристики різних джерел та принципи різного використання власних і позикових оборотних активів впливають на їх ефективне використання. Рациональне освоєння цих ресурсів суттєво впливає на виробничий процес, фінансове становище підприємства та його фінансові результати з мінімально необхідним оборотним капіталом.

Структура оборотних активів – це співвідношення між окремими елементами оборотних активів підприємства [22]. Структура оборотних коштів та їх динаміка представлена у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Аналіз структури й динаміки оборотних активів «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.	Відхилення 2020 р. від 2019р.	Відхилення 2021р. від 2020р.
Оборотні активи всього, тис .грн,	1 036	1 180	1 658	146	478
Запаси, тис .грн	623	544	841	-79	297
Питома вага, %	60	46	51	-14	5
Дебіторська заборгованість, тис. грн	108	292	415	184	123
Питома вага, %	10	25	25	14	0
Грошові кошти, тис. грн	204	200	170	-3	-30
Питома вага, %	20	17	10	-3	-7
Інші оборотні активи тис. грн	101	143	231	42	88
Питома вага, %	10	12	14	2	2

На підставі таблиці 2.6 можна констатувати, що найбільшу частку в структурі оборотних активів підприємства займають запаси: у 2019 році – 60%, у 2020 році – 46%, у 2021 році – 50%, і вони складаються з товарів. Порівняно з попередніми роками частка цього елемента в 2021 році зменшилася на 10%, але залишається домінантною. Крім того, спостерігається зростання дебіторської

заборгованості, яка зросла з 10% у 2019 році до 25% у 2021 році майже в 4 рази, та є свідченням безнадійності корпоративних розрахунків.

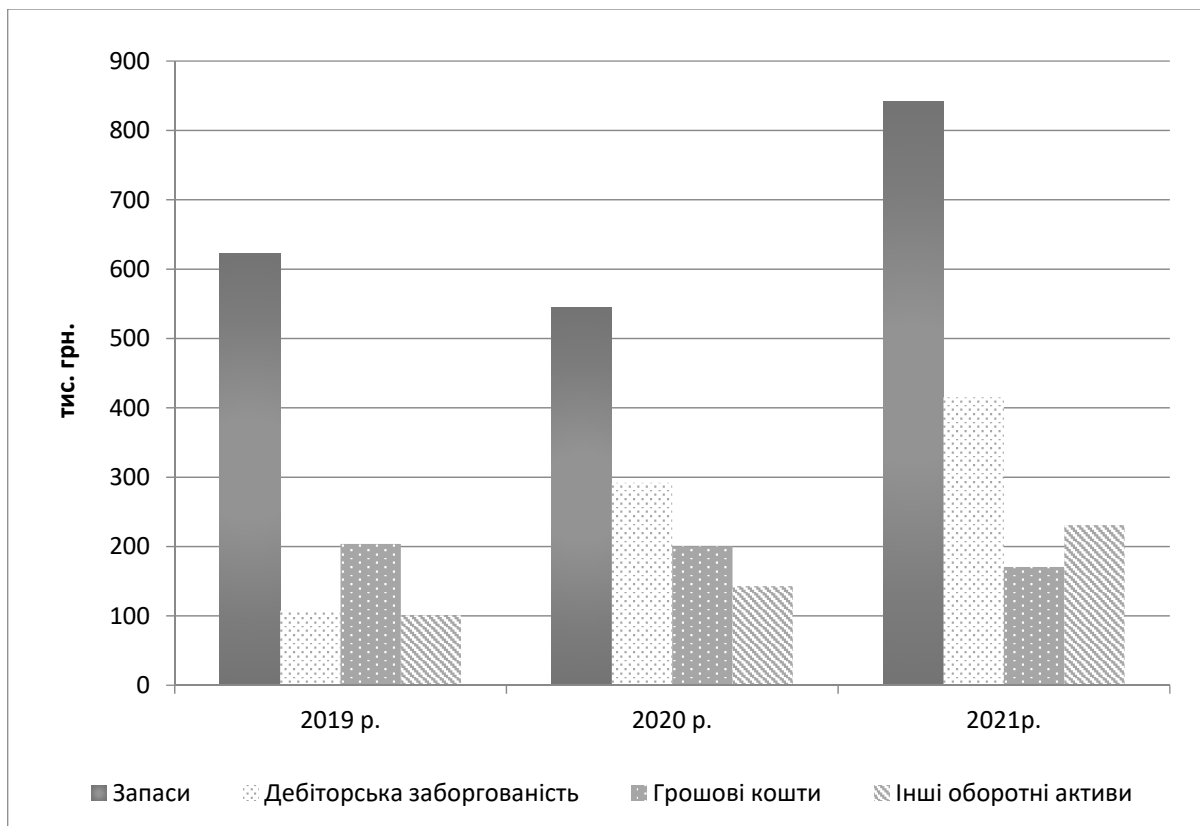

Рис. 2.4. Динаміки оборотних активів «Концерн «Південруда»

Структура активів з високою вагою боргу та низькою грошовою вагою може свідчити про проблеми з маркетинговою політикою компанії.

Дебіторська заборгованість і грошові кошти від компанії повинні бути мінімізовані. При цьому підприємство може створити оптимальний розмір дебіторської заборгованості лише завдяки ефективному кредитному управлінню, який укладає вигідні договори постачання продукції та обирає найкращі сучасні форми розрахунків з дебіторами, стимулює збут, отримуючи прибуток від комерційних кредитів.

До мінімізації коштів мають бути дотримані певні вимоги: своєчасна оплата рахунків кредиторів, залучення в обіг вільних коштів.

Порівняння запасів як основного компонента оборотних активів та джерел їх формування є одним із центральних моментів, що дозволяє оцінити фінансову стійкість фірми.

Для характеристики ефективності управління запасами використовуються наступні показники:

- Коефіцієнт оборотності запасів:

$$K_{об.з} = \frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\frac{1}{2}(\text{запаси на початок року} + \text{запаси на кінець року})} \quad (2.6)$$

Коефіцієнт оборотності запасів показує, скільки разів їх вартість була перенесена на готову продукцію.

- Тривалість обороту запасів:

$$T_{об.з} = \frac{\text{Кількість днів періоду}}{K_{об.з}} \quad (2.7)$$

Цей показник описує період, протягом якого запаси перетворюються на продану продукцію.

Таблиця 2.7

Розрахунок показників ефективності запасів

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.
Собівартість продукції, тис. грн..	4 485	7 949	12 837
Запаси на початок періоду, тис. грн	539	623	544
Запаси на кінець періоду, тис. грн	623	544	841
Коефіцієнт оборотності запасів, об	7,8	13,7	18,6
Тривалість обороту запасів, дн	48	26	21

За даними таблиці 2.7 видно, що оборотність товарних запасів зросла з 7,8 до 18,6 на кінець 2021 року, що свідчить про 27-денне зниження оборотності товарних запасів.

Чим вища оборотність запасів, тим менше грошей прив'язано до найменш ліквідних оборотних активів, чим ліквідна структура оборотних активів, тим стабільніше фінансове становище підприємства.

При аналізі дебіторської заборгованості важливо перевірити співвідношення дебіторської заборгованості до зобов'язань. У процесі виробництва постачальники значно перевищують вимоги. Деякі економісти-

теоретики вважають, що це свідчить про раціональне використання коштів, оскільки підприємство залучає більше грошей, ніж відволікає з обороту. Але бухгалтери-експерти оцінюють цю ситуацію лише негативно, оскільки підприємство має погасити заборгованість незалежно від статусу претензій.

За даними фінансової звітності можна виділити ряд показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості [20].

Ці показники включають:

1. Оборотність дебіторської заборгованості:

$$O_o = \frac{B}{D}, \quad (2.8)$$

де B – виручка від реалізації;

D – дебіторська заборгованість за товари та послуги.

2. Період погашення дебіторської заборгованості :

$$P_o = \frac{360}{O_o}, \quad (2.9)$$

3. Відношення дебіторської заборгованості до виручки від реалізації:

$$D_s = \frac{D}{B}, \quad (2.10)$$

Розрахунок показників розглянемо за даними таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Розрахунок стану дебіторської заборгованості

Показник	2019 р	2020 р	2021р
Виручка від реалізації продукції, тис. грн..	4 941	8 681	13 893
Дебіторська заборгованість за товари, тис. грн..	107	292	415
Оборотність дебіторської заборгованості. об	46	29	34
Період погашення дебіторської заборгованості, дн	8	12	11
Відношення дебіторської заборгованості до виручки від реалізації продукції	0,019	0,029	0,032

На підставі таблиці можна констатувати, що в 2021 році дебіторська заборгованість зменшила свій обіг, а тривалість її обороту зросла на 3 дні, що негативно позначається на фінансовому становищі підприємства.

Оборотні кошти займають найменшу частку в структурі оборотних активів підприємства, оборотні кошти, виражені в національній валюті, поступово зменшуються і в 2021 році становили 170 тис. грн. Їхня частка в структурі оборотних активів зменшилася з 19% у 2019 році до 10% у 2021 році, що є негативною тенденцією.

Таким чином, можна стверджувати, що у 2021 році діяльність компанії значно погіршилася, про що свідчить зменшення грошових коштів та накопичення дебіторської заборгованості..

2.4. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших ознак фінансового становища підприємства, яка характеризує результати його поточного інвестиційного та фінансового розвитку, містить інформацію, необхідну для інвесторів, відображає здатність підприємства розрахуватися за боргом. зобов'язань та збільшення економічного потенціалу.

Ефективність використання оборотних активів істотно впливає на ефективність і фінансове становище підприємства.

Усі бізнес-одиниці мають внутрішню, фінансову та загальну стійкість. Внутрішня стабільність досягається в такому стані економіки підприємства, що забезпечує досить високий фінансовий результат його діяльності. Фінансова стабільність може бути досягнута за рахунок стабільних додаткових витрат, вільного руху коштів і стійкого економічного зростання. Загальна стабільність характеризується позитивним балансом чистого грошового потоку [18].

Тобто фінансова стійкість — це фінансово-економічний стан підприємства, при якому платоспроможність зберігає схильність до стабільності,

а співвідношення власного капіталу та боргового капіталу знаходиться в межах, що забезпечують цю платоспроможність [13].

Визначення достатності чи невідповідності ресурсів, необхідних для формування запасів і витрат, використовується для вивчення фінансового стану підприємства, зокрема його фінансової стійкості.

Фінансова стійкість характеризується системою абсолютних і відносних показників.

Важливо виділити чотири види фінансової стійкості:

1. Абсолютна стійкість фінансового стану:

$$\begin{aligned} \Delta BOZ &\geq 0, \\ \Delta ВДД &\geq 0, & (1,1,1). \\ \Delta ЗДВ &\geq 0. \end{aligned} \quad (2.11)$$

2. Нормальна стійкість фінансового стану підприємства:

$$\begin{aligned} \Delta BOZ &< 0, \\ \Delta ВДД &\geq 0, & (0,1,1). \\ \Delta ЗДВ &\geq 0 \end{aligned} \quad (2.12)$$

3. Нестабільна фінансова ситуація призводить до неплатоспроможності. Але відновити баланс можливо за рахунок поповнення власних коштів і збільшення власних оборотних активів.

$$\begin{aligned} \Delta BOZ &< 0, \\ \Delta ВДД &< 0, & (0,0,1). \\ \Delta ЗДВ &\geq 0. \end{aligned} \quad (2.13)$$

4. Кризовий фінансовий стан. У цьому разі підприємство знаходиться на грані банкрутства.

$$\begin{aligned} \Delta BOZ &< 0, \\ \Delta ВДД &< 0, & (0,0,0). \\ \Delta ЗДВ &< 0. \end{aligned} \quad (2.14)$$

де ΔBOZ - Надлишок або нестача власних оборотних засобів,

$\Delta ВДД$ - Надлишок або нестача власних і довгострокових залучених джерел формування запасів і витрат,

Δ ЗДВ - Надлишок або нестача загального розміру основних джерел формування запасів і витрат.

За даним показником визначають тип фінансової ситуації на підприємстві (табл. 2.9). Дані в таблиці вказують на нестабільне фінансове становище компанії. Це пов'язано з тим, що значна частина власних коштів вкладена в основні засоби, а резерви підприємства формуються за рахунок позикових коштів. Таким чином, керівництву підприємства необхідно переглянути політику фінансування за рахунок залучених коштів, зменшити запас пропозиції та створити запаси за рахунок власних ресурсів..

Таблиця 2.9

Показники фінансової стійкості «Концерн «Південруда»

Показник	2019 р.	2020 р.	2021р.
Наявність власних оборотних засобів	365	135	-240
Довгострокові кредити та залучені засоби	0	26	19
Наявність власних оборотних засобів і довгострокових джерел формування запасів і витрат	365	161	-221
Короткострокові кредити та зобов'язання	676	1 020	1 881
Загальний розмір джерел формування запасів	1 040	1 182	1 660
Запаси	623	544	841
Δ ВОЗ	-259	-409	-1 082
Δ ВДД	-259	-383	-1 062
Δ ЗДВ	417	637	819
Показник фінансової стійкості	365	135	-240

Фінансова стабільність підприємства характеризується рядом фінансових показників. Вони розраховуються як співвідношення абсолютних активів і пасивів балансу. Аналіз фінансової стабільності описано в табл 2.10..

Коефіцієнт ефективності використання всього майна підприємства показує суму балансового прибутку, необхідного на 1 грн. ресурсів. Цей показник завжди вищий у підприємств з науково обґрунтованою системою використання праці, матеріалів і ресурсів..

Таблиця 2.10

Аналіз фінансової стабільності «Концерн «Південруда»

Показник	Норматив	2019 р	2020 р	2021 р
Коефіцієнт ефективності використання фінансових ресурсів	Понад 0,15	0,13	0,11	-0,01
Коефіцієнт незалежності	Від 0,5 до 0,8	0,45	0,36	0,23
Коефіцієнт фінансової залежності	Понад 1,9	2,3	2,8	4,5
Коефіцієнт фінансової стійкості	Понад 0,6	0,4	0,38	0,24
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,5	0,36	0,12	-0,16
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	Менш як 1,0	1,3	1,8	3,5
Коефіцієнт фінансування	Понад 1,0	0,8	0,5	0,3
Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними коштами	Понад 0,6-0,8	0,8	1,05	0,67

За умови, що величина цього коефіцієнту більша за 0,15, підприємство зможе здійснювати розширене відтворення. Тобто в даному випадку коефіцієнт ефективності використання всього майна значно нижче за нормативне значення. У 2021 році відбулось зменшення коефіцієнта до негативного.

Коефіцієнт концентрації власного капіталу показує частку власного капіталу у загальній її сумі. Чим вищий цей коефіцієнт, тим фінансово стабільніший, стабільний і незалежний від зовнішніх кредиторів.

Найпоширенішою є думка, що коефіцієнт власного капіталу має бути не менше 0,6. Кредитори вважають за краще інвестувати в компанію з високим коефіцієнтом власного капіталу, оскільки вона, швидше за все, погасить борги за свій рахунок. Високе значення показника свідчить про довіру банків до компанії, а отже, про фінансову надійність. Низьке значення цього коефіцієнта свідчить про те, що позичати в банку неможливо, що є застереженням для інвесторів та кредиторів. Для цієї компанії цей коефіцієнт знизився з 0,45 до 0,23, що свідчить про фінансову нестабільність компанії та залежність від зовнішніх кредиторів.

Коефіцієнт фінансової залежності - зворотний до коефіцієнта незалежності. Збільшення цього показника означає збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства. Якщо його вартість близька до одиниці, це означає, що власники повністю фінансують свій бізнес, якщо вона перевищує одиницю – навпаки. У 2019 році коефіцієнт фінансової залежності становив 2,3, у 2021 році – 4,5, тобто збільшився майже в 2 рази. Збільшення коефіцієнта фінансової залежності призвело до зниження коефіцієнта фінансової незалежності.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує, наскільки підприємство може використовувати всі джерела фінансування загальної вартості нерухомості під час поточної діяльності без шкоди для кредиторів, а також обмежує використання короткострокових позик для нарощування активів компанії. При цьому коефіцієнт фінансової стійкості також знизився за рахунок зменшення власного капіталу та довгострокових кредитів, а також збільшення короткострокової заборгованості підприємства.

Коли коефіцієнт оборотного капіталу зменшується з нормативним значенням, структура є неадекватною, а підприємство неплатоспроможним. Збільшення значення показника свідчить про гарне фінансове становище підприємства та його здатність проводити незалежну фінансову політику. У нашому випадку зниження коефіцієнта оборотних коштів до від'ємного значення у 2021 році пов'язано з відсутністю оборотних коштів, що свідчить про низьку платоспроможність.

Найпоширенішою оцінкою фінансової стійкості компанії є відношення боргу до власного капіталу. Збільшення його в динаміці є свідченням про зростання залежності від зовнішніх інвесторів і кредиторів, або про зниження фінансової стійкості. Згідно з таблицею, цей коефіцієнт подвоївся і складе 3,5, що негативно позначиться на фінансовому становищі підприємства. Коефіцієнт значно перевищує нормативне значення і означає, що на кожну 1 грн. Рахунок капіталу платоспроможності 3,5 грн. запозичений.

Аналіз усіх показників свідчить про те, що незалежність та фінансова стабільність компанії у 2021 році значно погіршилися через збільшення зобов'язань компанії.

Однією з умов стабільної роботи підприємства в поточному та майбутньому періоді є забезпечення своєчасних розрахунків з постачальниками, банками, бюджетом та працівниками. А це можливо лише за умови наявності відповідного обсягу оборотних активів та ліквідності з оптимальною структурою. Підприємства повинні мати певну суму оборотних коштів для погашення своїх зобов'язань, яка визначається ліквідністю їх активів.

1. Найбільш ліквідні активи (A1) – це суми за всіма статтями коштів та їх еквівалентів і короткотермінові фінансові вкладення:

2. Активи, які швидко реалізуються (A2) – це активи, для перетворення яких на гроші потрібний певний час

3. Активи, що реалізуються повільно (A3) – це статті 2-го розділу активу балансу, які включають запаси та інші оборотні активи. Інколи певні запаси потребують додаткової обробки для того, щоб їх можна було продати, а на все це потрібен час.

4. Активи, що важко реалізуються (A4) – це активи, які передбачено використовувати в господарській діяльності протягом тривалого періоду:

Пасиви балансу відповідно до строків погашення зобов'язань групуються так:

1.Негайні пасиви (П1) – це кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги:

2. Короткострокові пасиви (П2) – це інші поточні зобов'язання:
3. Довгострокові пасиви (П3) :
4. Постійні пасиви (П4) – власний капітал :

Підприємство є ліквідним, якщо його поточні активи перевищують поточні зобов'язання. Тобто, якщо оборотний капітал підприємства складається виключно з грошових коштів та короткострокової дебіторської заборгованості, таке підприємство є більш ліквідним, ніж там, де складається переважно із запасів. Тому, щоб оцінити реальний рівень ліквідності, необхідно проаналізувати ліквідність балансу. (Таблиця 2.11):

Ліквідність балансу оцінюється для визначення кредитоспроможності бізнесу. Ліквідність балансу – це рівень покриття зобов'язань підприємства активами, термін погашення яких відповідає строку погашення зобов'язань.

Наступний етап аналізу ліквідності є розрахунок основних відносних показників ліквідності та їх аналіз.

1. Коефіцієнт загальної ліквідності визначає комплексну оцінку платоспроможності підприємства і розраховується за такою формулою:

$$K_{з.л} = \frac{A1 + A2 + A3}{П1 + П2} \quad (2.15)$$

Він показує, скільки грн на одну гривню короткострокових зобов'язань піде на оборотні активи підприємства. Отже, якщо поточні активи перевищують поточні зобов'язання, підприємство вважається ліквідним. Теоретичне значення цього коефіцієнта визначається як сума від 2 до 2,5. На практиці ж форми розрахунку, оборотність оборотних активів, галузеві та інші характеристики підприємства можуть дати цілком задовільні результати при значно нижчому (але більше одного) значенні загального коефіцієнта.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності – цей коефіцієнт семантично подібний до коефіцієнта покриття, він розраховується лише для оборотних активів з виключенням запасів:

$$K_{ш.л} = \frac{A1 + A2}{П1 + П2} \quad (2.16)$$

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{абс.л} = \frac{A1}{П1 + П2} \quad (2.17)$$

Цей коефіцієнт показує, яку частину короткострокових позикових зобов'язань можна за необхідності погасити негайно. Теоретично достатнім значенням для коефіцієнта абсолютної ліквідності є 0,2 - 0,35.

Визначити ліквідність балансу шляхом порівняння результату балансу за групами активів і пасивів шляхом складання табл.2.11.

Таблиця 2.11

Ліквідність балансу «Концерн «Південруда»

Актив	2019 р	2020 р	2021р
A1.	204	200	170
A2.	208	435	646
A3.	628	547	844
A4.	160	439	792
Баланс	1 200	1 621	2 453
Пасив			
П1.	493	630	1545
П2.	183	391	337
П3.	0	26	19
П4.	524	574	551
Баланс	1 200	1 621	2 453
Загальний коефіцієнт ліквідності	1,6	1,2	0,9
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6	0,63	0,4
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,31	0,21	0,1

Баланс буде абсолютно ліквідним, якщо:

- $A1 \geq П1$;
- $A2 \geq П2$;
- $A3 \geq П3$;

- $A4 \leq P4$.

Якщо для підприємства виконуються перші три умови, то має бути виконана остання умова, оскільки свідчить про наявність власних оборотних активів.

За даними таблиці 2.11 маємо:

2019 рік	2020 рік	2021 рік
$A1 < P1$	$A1 < P1$	$A1 < P1$
$A2 > P2$	$A2 > P2$	$A2 > P2$
$A3 > P3$	$A3 > P3$	$A3 > P3$
$A4 < P4$	$A4 < P4$	$A4 > P4$

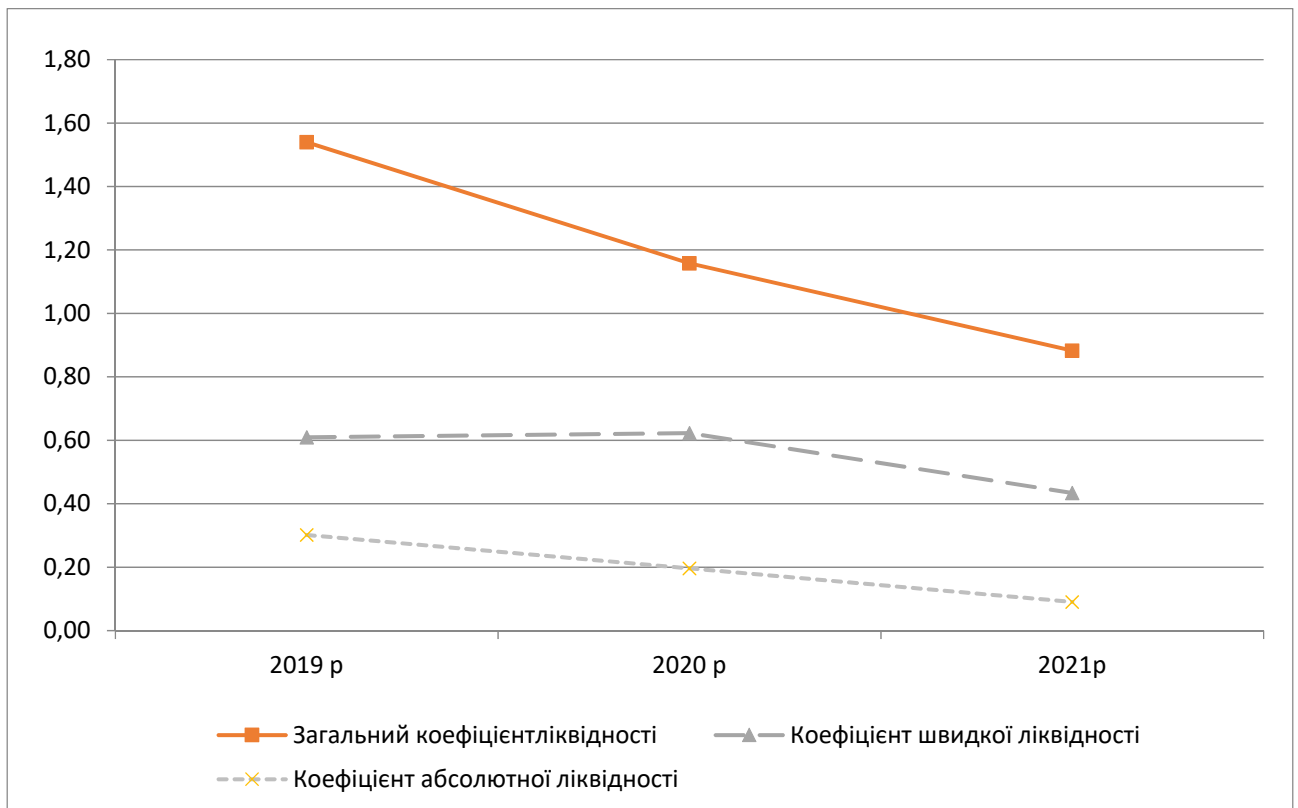

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнтів ліквідності

Як видно, у 2019 – 2021 роках прослідковується нестача найбільш ліквідних активів для покриття негайних пасивів. Порівняння найбільш ліквідних засобів та активів, що швидко реалізуються з дуже терміновими зобов'язаннями і короткостроковими пасивами, дає можливість визначити

поточну ліквідність яка свідчить про платоспроможність підприємства на найближчий час.

Загальний коефіцієнт ліквідності з 2019 року до 2021 року значно знизився и становив 0,9. Значення коефіцієнта покриття у 2021 році не задовольняє співвідношенню 1: 1, то можна висновувати, що підприємство немає значних оборотних коштів, сформовані завдяки власних джерел. Тобто, завдяки росту зобов'язань та формування за їх рахунок не тільки оборотних, але і необоротних активів, що негативно вплинуло на загальну ліквідність підприємства.

За даними таблиці коефіцієнт швидкої ліквідності теж поступово зменшується у 2021. Оптимальне значення цього коефіцієнта становить 1,5, однак, за умов ринкової економіки практично багато підприємств мають нижчий коефіцієнт швидкої ліквідності і становить 0,7 - 0,8. На аналізованому підприємстві цей показник у 2019 и 2020 році був у межах 0,6, а у 2021 – він впав до 0,4, що говорить про не стачу коштів для погашення поточних зобов'язань.

Таж сама ситуація простежується і з коефіцієнтом абсолютної ліквідності, який з нормативного значення впав до 0,1.

Отже, підприємство характеризується низьким коефіцієнтом абсолютної ліквідності, але це не дає підстави висновувати про неспроможність підприємства негайно погасити свої борги, бо мало ймовірно, щоб усі кредитори підприємства одночасно пред'явили йому свої боргові вимоги.

Висновки по розділу 2

В розділі дана характеристика підприємства, його основних напрямів діяльності, що є першочерговим при початку аналізу фінансового-господарської діяльності.

Наступним кроком в розділі здійснено аналіз поточного фінансового стану підприємства по рокам. Результатом фінансового аналізу стало визначення фінансової стійкості та незалежності підприємства та визначення фінансових ресурсів.

За результатами аналізу можна зробити висновок, що протягом 2019 - 2021 років прослідковується погіршення фінансового стану, що пов'язане з не ефективним використанням фінансових ресурсів, що призвело до появи збитків.

Дані аналізу свідчать, що фінансовий стан підприємства нестійкий. Це зумовлено тим, що значна частина джерел власних коштів спрямувалась у необоротні активи, а запаси підприємства формуються за рахунок позикових коштів. Таким чином, керівництво підприємства повинно переглянути політику формування ресурсів за рахунок позикових коштів, скоротити кредиторську заборгованість та формувати запаси також за рахунок власних коштів.

Аналіз сукупності всіх показників дозволяє зробити висновок, що фінансова незалежність підприємства у 2021 році значно погіршилась у зв'язку з ростом зобов'язань підприємства. У 2019 – 2021 роках прослідковується нестача найбільш ліквідних активів для покриття негайних пасивів.

З метою покращення основних показників діяльності буде запропоновано заходи, результатом яких повинно стати покращення результатів діяльності підприємства на перспективу в умовах економічної кризи.

РОЗДІЛ 3.
ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛПШЕННЯ
ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ «КОНЦЕРН
«ПІВДЕНРУДА»

3.1. Планування основних показників діяльності підприємства методом екстраполяції минулих періодів

Добре підготовлене прогнозування показників діяльності підприємства допоможе спланувати очікувані результати в часі. Це дозволить вчасно знайти проблеми і вжити заходів, запобігти кризі. Також прогнозування показників діяльності підприємства може допомогти визначити тенденції продажу, затримки виплат клієнтами, спланувати купівлю основних активів.

У таблиці 3.1 наведені дані на основі яких здійснюється фінансове прогнозування показників діяльності підприємства «Концерн «Південруда». Прогнозування методом екстраполяції минулих періодів не враховує вплив зовнішнього середовища, а саме вплив карантинних обмежень наприкінці 2021 року та значний вплив воєнних дій на території України на початку 2022 року. У зв'язку з цим буде здійснено деякі припущення при кінцевих розрахунках

Таблиця 3.1

Фактичні показники для проведення прогнозування показників діяльності
підприємства

Показник	2019	2020	2021
Актив	1 200	1 621	2 453
Власний капітал	525	574	551
Чистий дохід від реалізації	4 941	8 681	13 893
Чистий прибуток	118	123	-51

Залежність фактичних надходжень та видатків від фактору часу показана за допомогою будівництва різних типів лінії тренду. Це робиться для того, щоб

визначити яка лінія точніше буде відображати подальший стан підприємства., Вибір найбільш адекватної однофакторної моделі залежності фактичних показників (y) від фактору часу (x) здійснюється на основі коефіцієнта детермінації (R²), який показує тісноту зв'язку між змінними у кореляційно-регресійній моделі.

Проведено екстраполяційне прогнозування можливих значень показників, які характеризують фінансовий стан підприємства, а саме сукупних активів, власного капіталу, чистого доходу від реалізації та чистого прибутку. За даними фінансової звітності, на рис. 3.1 – 3.4. представлені результати прогнозування. Адекватною являється побудова поліноміальної моделі

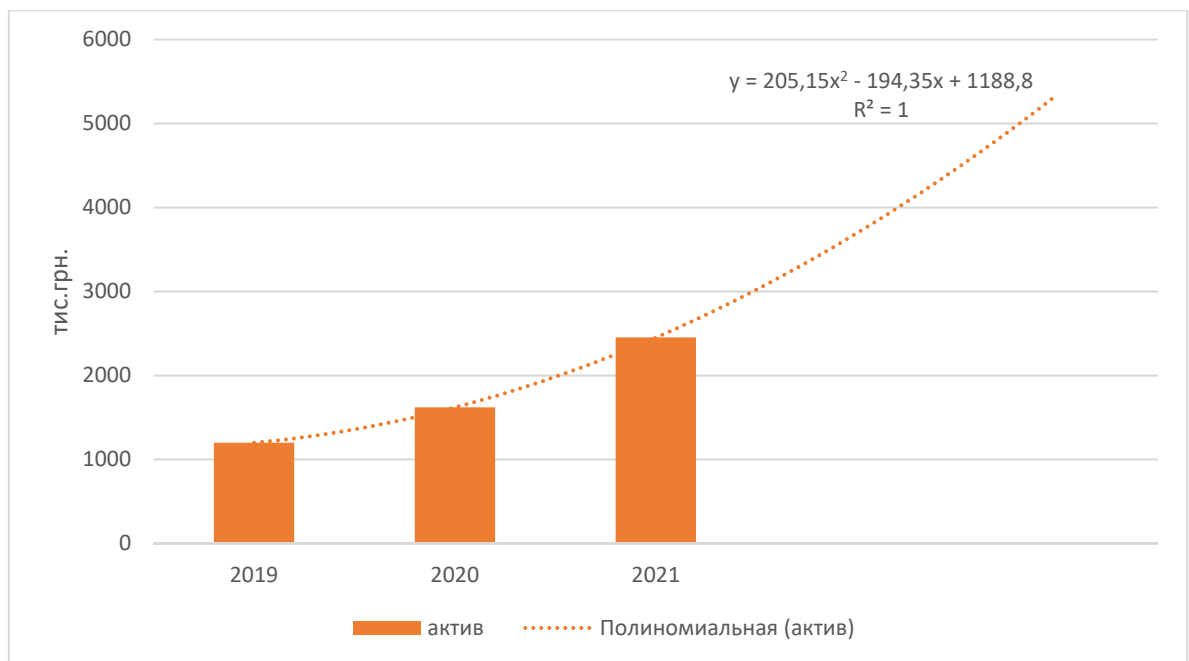

Рис. 3.1. Прогноз сукупних активів «Концерн «Південруда» без врахування впливу воєнного стану

Виходячи з рисунку 3.1, підприємство при збереженні стану 2021 року змогло би постійно нарощувати сукупні активи з вірогідністю у 100%. Враховуючи, що з лютого 2022 року розпочалися воєнні дії, тому можливо зниження темпів нарощування сукупних активів. Тому при прогнозуванні встановлюємо припущення зниження темпів росту активів підприємства, що можна відобразити за допомогою логарифмічної лінії тренду (рис. 3.2)

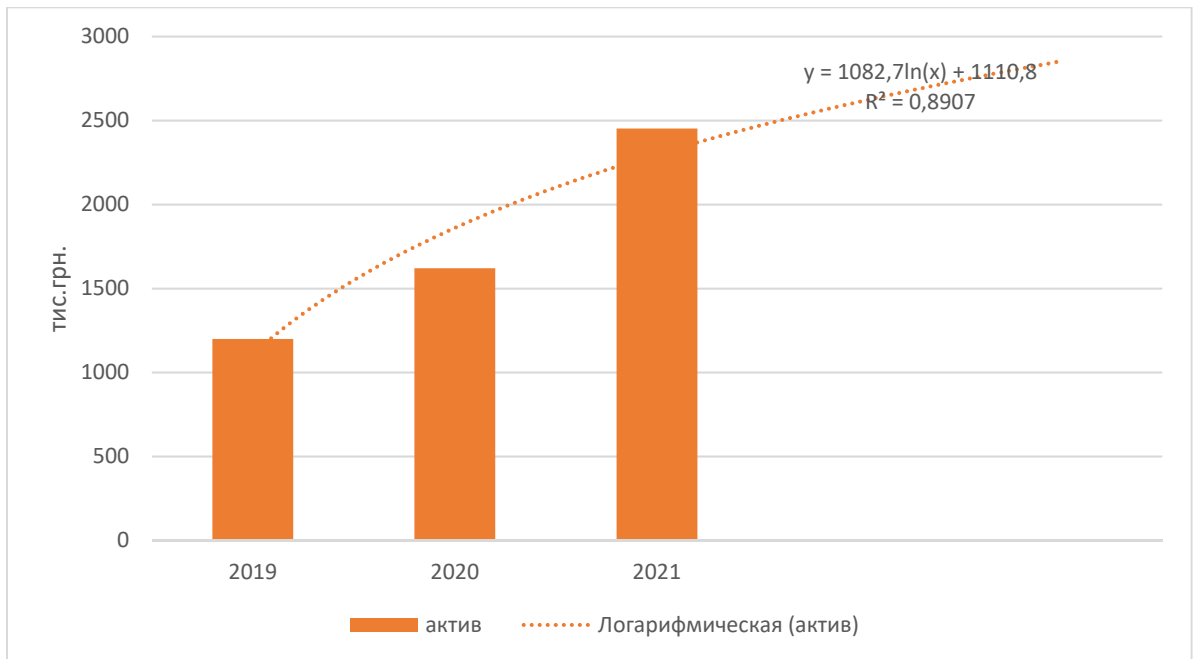

Рис. 3.2. Прогноз сукупних активів «Концерн «Південруда» з врахування погіршення ситуації під впливом воєнного стану

За такий спосіб зробимо прогнозування інших показників діяльності підприємства.

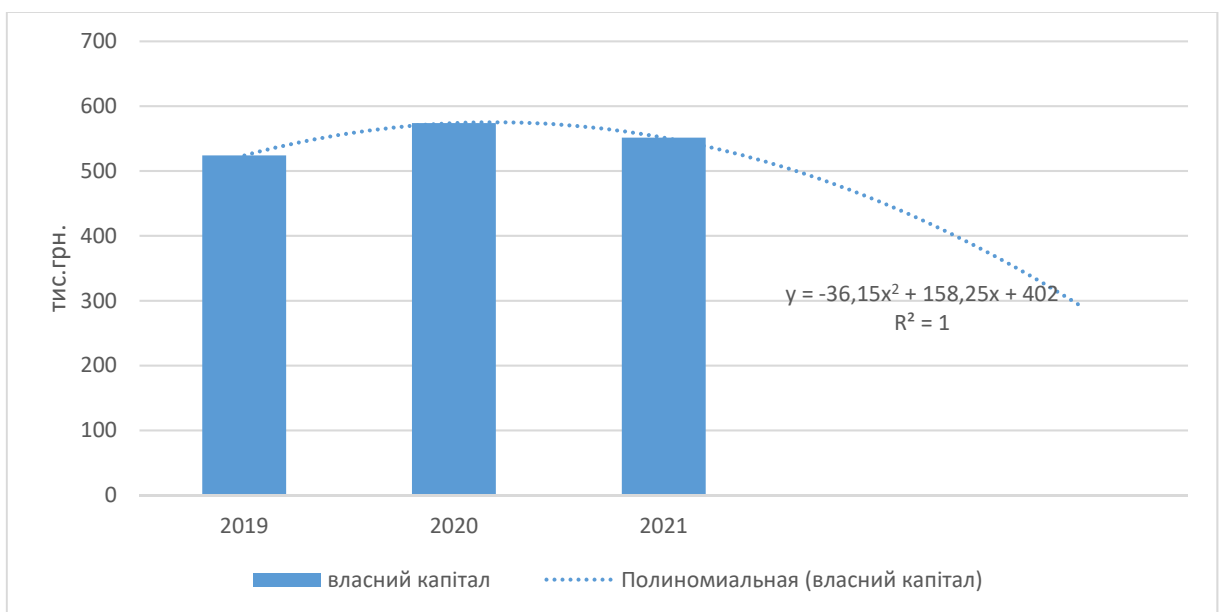

Рис. 3.3. Прогноз власного капіталу «Концерн «Південруда»

Негативна тенденція щодо зниження власного капіталу в 2022 році може простежуватися й в наступні періоди. Така ситуація відповідає стану економіки в 2022 році, що склалася завдяки введенню воєнного стану в Україні. Зниження власного капіталу зможе відбуватися за рахунок зростання непокритих збитків,

які можуть з'явитися в 2022 році. Тому підприємству потрібно впроваджувати заходи щодо нарощування власного капіталу за рахунок формування резервного фонду або використання страхування діяльності підприємства. При нарощуванні сукупних активів й падінні власного капіталу, може виникнути негативна ситуація з нарощуванням позикового капіталу, але в умовах воєнного стану його вартість буде значно нижча та може використовуватися для безперебійної діяльності підприємства у період військових дій в Україні.

При незмінній ситуації в 2022 році, у підприємства могло би прогнозуватися зростання чистого доходу від реалізації дуже швидкими темпами (рис. 3.4).

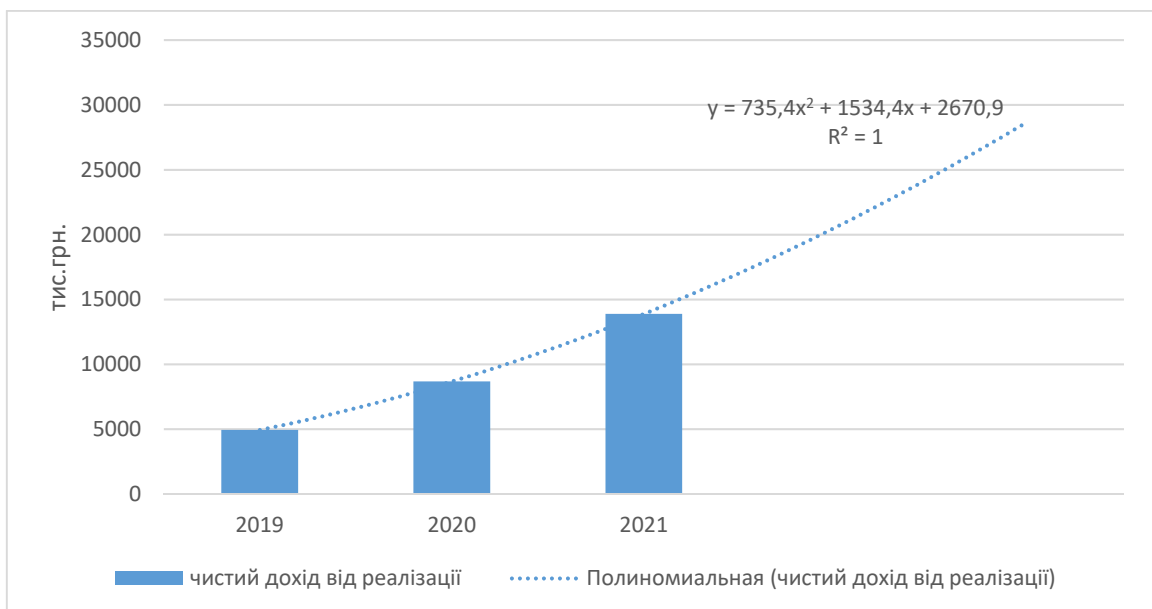

Рис. 3.4. Прогноз чистого доходу від реалізації «Концерн «Південруда» без врахування впливу воєнного стану

Якщо використовувати іншу лінію тренду, то бачимо, що вона описує прогноз виручки від реалізації більш реалістично. Хоча в умовах скорочення діяльності в період воєнного стану підприємство може взагалі лишитися виручки від реалізації, але враховуючи специфіку діяльності підприємства, пов'язану з будівництвом та інжинірингом, що в умовах воєнного стану може бути використано з метою будівництва оборонних споруд в місті.

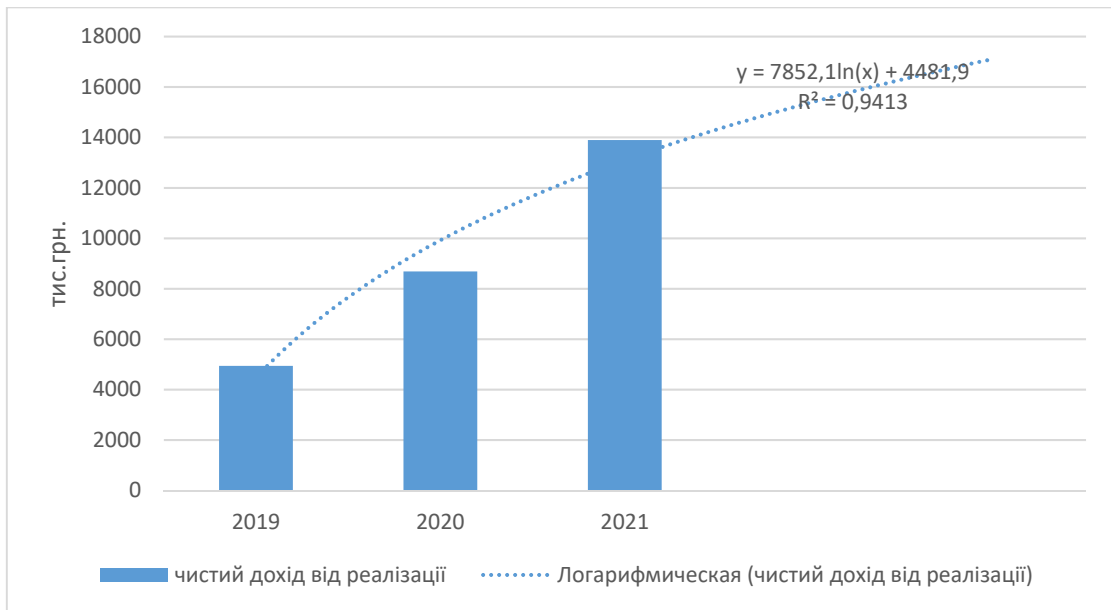

Рис. 3.5. Прогноз чистого доходу від реалізації «Концерн «Південруда» з врахування погіршення ситуації під впливом воєнного стану

До того ж зростання виручки від реалізації в 2022 році також можливо з урахування зростання цін на послуги підприємства, що пов'язано зі зростанням вартості матеріальних витрат, особливо вартості палива.

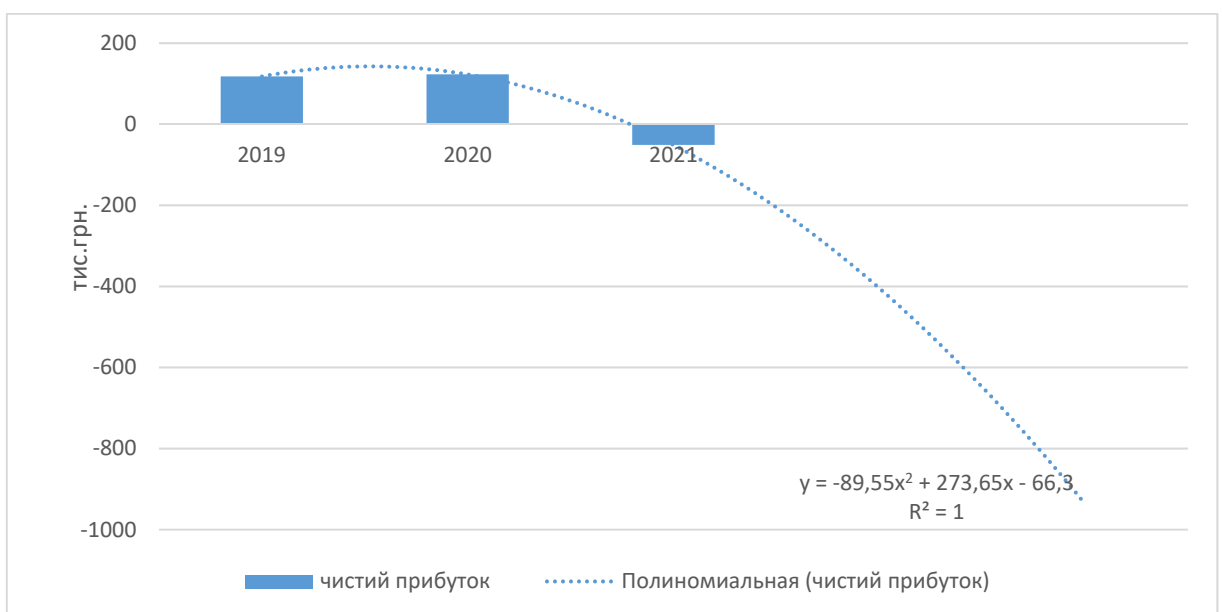

Рис. 3.6. Прогноз чистого прибутку «Концерн «Південруда»

По проведеним оцінкам, при навіть при збереженні загальних умов функціонування підприємства та базових положень фінансової політики, що використовується при управлінні його активами і пасивами, підприємство очікує

значні збитки в 2022 році та у наступних роках. Така ситуація також можлива при введенні діяльності в період воєнного стану.

Розрахуємо планові показники на 2022 рік за різними варіантами прогнозу. Так при незмінній ситуації в країні, прогноз за економіко-математичними моделями активів підприємства міг збільшитися до 3194 тис. грн. або на 30%, але при погіршенні ситуації з воєнним станом активи можуть зрости до рівня 2611 тис.грн., тобто лише на 6%.

Чистий дохід від реалізації при незмінній ситуації 2021 року міг би зрости теж на 45% до 20574,9 тис. грн., але прогноз з урахуванням воєнного стану складає лише 10% або 15367,2 тис. грн.

Незважаючи на дію воєнного стану. чистий збиток у 2022 р. може зрости в 4,5 рази та скласти 244 тис. грн.

Проведено екстраполяційне прогнозування можливих значень коефіцієнтів, які характеризують фінансовий стан підприємства, а саме ліквідності, автономії та рентабельності (табл. 3.2). За даними фінансового аналізу, на рис. 3.7 – 3.9 представлені результати прогнозування. Адекватною являється побудова поліноміальної моделі

Таблиця 3.2

Фактичні показники фінансового стану для проведення прогнозування

Показник	2019	2020	2021
Загальний коефіцієнт ліквідності	1,6	1,2	0,9
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,31	0,21	0,1
Коефіцієнт незалежності	0,45	0,36	0,23
Рентабельність активів	9,82	7,58	-2,09
Рентабельність власного капіталу	22,48	21,40	-9,30

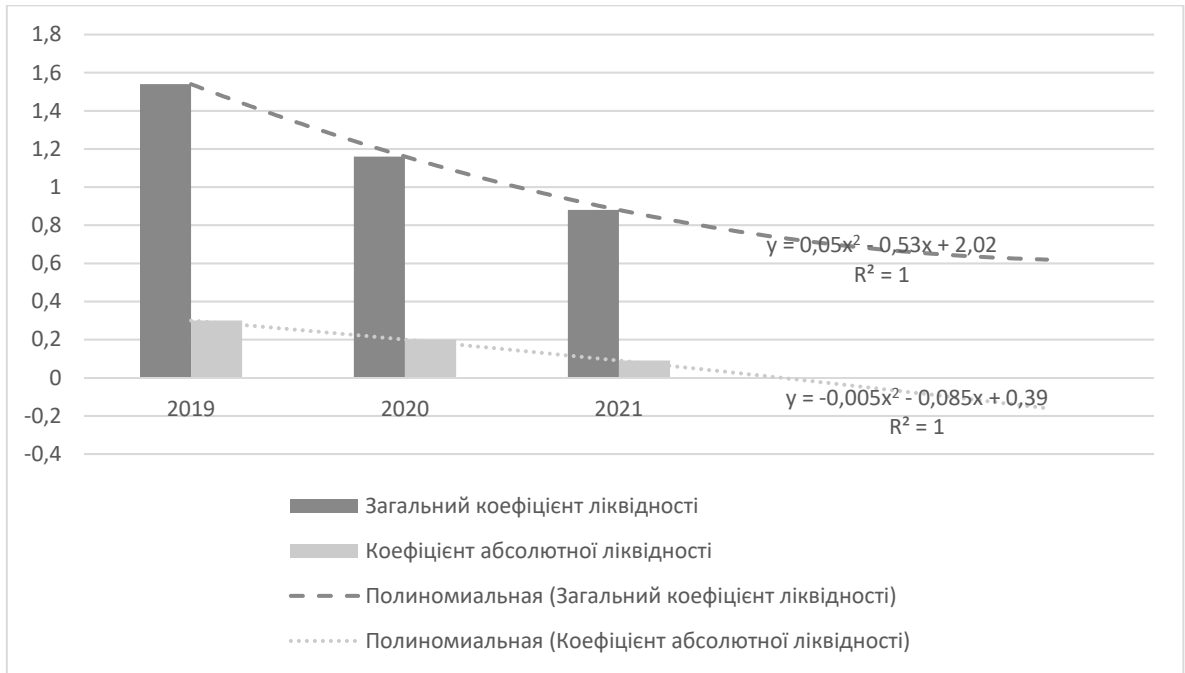

Рис. 3.7. Прогноз показників ліквідності «Концерн «Південруда»

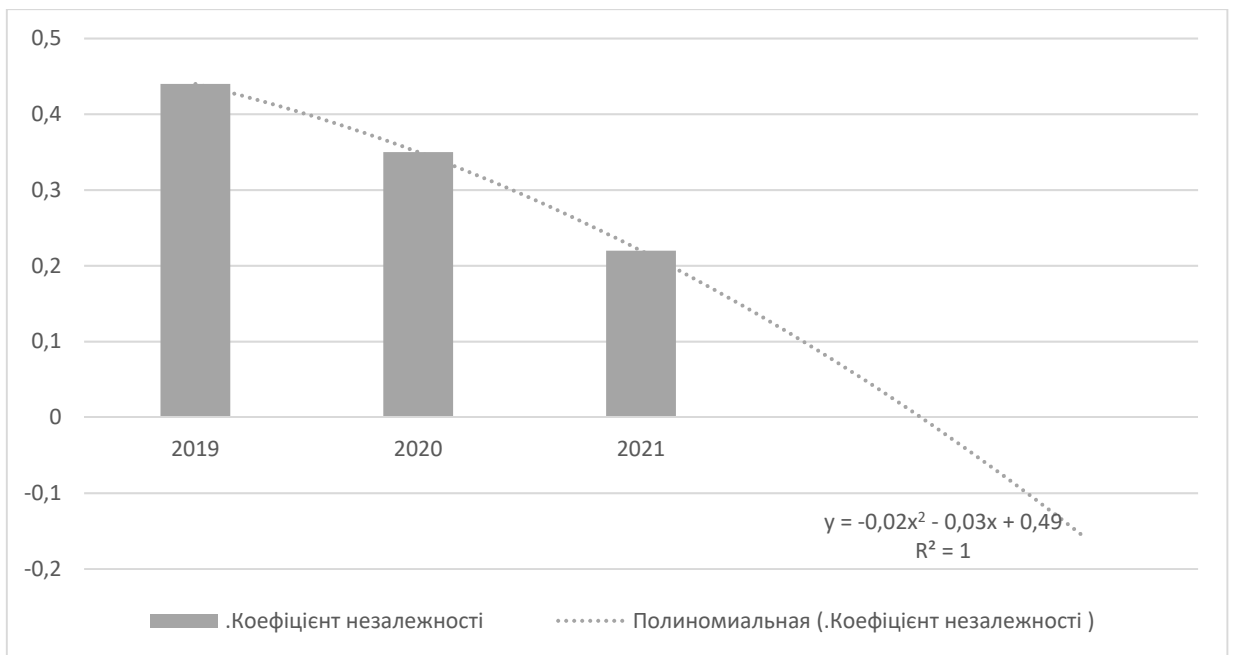

Рис. 3.8. Прогноз коефіцієнту незалежності «Концерн «Південруда»

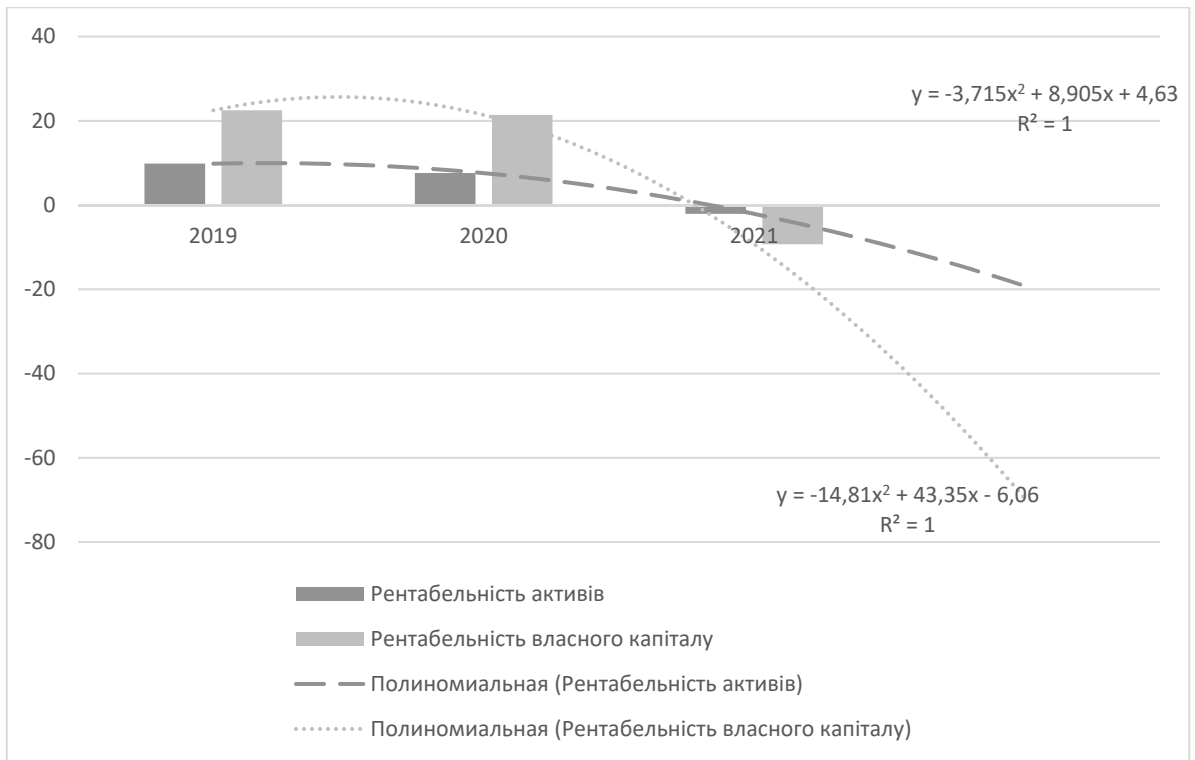

Рис. 3.9. Прогноз показників рентабельності «Концерн «Південстуд»

Таким чином, результати прогнозу основних коефіцієнтів, які характеризують ліквідність, фінансову стійкість та прибутковість підприємства показав, що при збереженні поточних тенденцій підприємство може значно погіршити свій фінансовий стан. При введенні діяльності у період воєнного стану в Україні, прогнозні показники є адекватними, та свідчать про погіршення ситуації у найближчий перспективі.

А саме прогнозується зниження коефіцієнту загальної ліквідності з 0,88 до 0,6; коефіцієнта незалежності з 0,22 до 0,05, а показники рентабельності матимуть негативні значення (-21 %, рентабельність активів та -68 % рентабельність власного капіталу).

Таким чином, діяльність підприємства при оптимістичних прогнозах та й при введенні діяльності у період воєнного стану, прогнозується не достатньо позитивною, так як можуть зрости збитки, погіршитися ліквідність та фінансова стійкість підприємства, тому необхідно впроваджувати відповідні заходи щодо покращення фінансового стану та недопущення значного зростання збитків.

3.2. Планування заходів щодо покращення фінансового стану «Концерн «Південруда» у період воєнного стану

Виходячи з результатів аналізу та враховуючи вплив воєнного стану в Україні, можемо запропонувати наступні шляхи покращення фінансового стану та ефективності підприємства.

1. Зосередити свої зусилля на підвищенні ліквідності. Для цього необхідно сконцентрувати зусилля в першу чергу на скороченні короткострокової заборгованості підприємства.

2. Необхідний постійний моніторинг та своєчасне виявлення неприйнятних видів дебіторської заборгованості та зобов'язань, до яких в основному належать: прострочена дебіторська заборгованість постачальників, прострочена дебіторська заборгованість із винагород та платежів до бюджету та позабюджетних фондів.

3. «Концерн «Південруда» також має розробити власну політику управління дебіторською заборгованістю, яка активізує роботу щодо стягнення непогашеної частини боргу та буде сприяти підвищенню відповідальності за порушення строків платежів.

4. Необхідно вжити заходів щодо покращення управління запасами та прискорення оборотності, тобто проведення інвентаризації для виявлення залежних запасів та перерозподілу відповідно до потреб.

3.2.1. Планування дебіторської заборгованості, розрахунок оптимальної суми та розробки внутрішньої політики

Управління дебіторською заборгованістю – це насамперед контроль за розрахунками за оборотом коштів. Остання в основному визначається прийнятою на підприємстві системою розрахунків.

Управління дебіторською заборгованістю спрямоване на збільшення обсягів реалізації та оптимізацію обсягу дебіторської заборгованості та забезпечення її своєчасного стягнення.

Оскільки підприємства змушені продавати продукцію, використовуючи несвоєчасні способи оплати через труднощі конкуренції, платоспроможності є природним явищем у фінансово-господарській діяльності наявність дебіторської заборгованості. Відповідно до економічної практики українських підприємств, понад 80% усієї дебіторської заборгованості припадає на товари, що робить відвернення коштів від обігу та призводить до фінансових труднощів, становить загрозу фінансовій безпеці підприємств [2].

Однак дебіторська заборгованість супроводжується непрямими втратами доходу підприємства через те, що:

- чим «старша» заборгованість, тим складніше її стягнути з боржника, тим менший дохід від інвестування в борг;
- борги боржників можуть бути амортизовані через інфляцію.

Крім того, наявність боргів характеризує стан розрахункової дисципліни і серйозно впливає на фінансову стабільність підприємства. Недотримання договірної та фінансової дисципліни і, отже, збільшення безнадійної заборгованості може призвести до нестабільності у фінансовому становищі підприємства.

У свою чергу, рівень обороту та продажу в кредит залежить насамперед від типу кредитної політики підприємства. Тому при визначенні можливої суми коштів, вкладених у вимоги, рекомендується враховувати такі кількісні параметри, які характеризують умови обраного виду кредитної політики, обсяг продажів, середній термін кредитування, середній період прострочених платежів, коефіцієнт та ціни на продукцію.

Основою планування суми дебіторської заборгованості може бути ідея зменшення оборотності дебіторської заборгованості. У загальному випадку визначення оптимального строку дебіторської заборгованості може

здійснюватися в цілому за боргами підприємства та окремо по кожній його статті відповідно до наступної формули:

$$TO_{nl} = TO_{ДЗ} - TO_{\Delta GK} = \frac{360}{ЧД} \times \overline{ДЗ} - \frac{360}{ЧД} \times \Delta GK \quad (3.1)$$

де $TO_{ДЗ}$ – тривалість обороту дебіторської заборгованості, дні;

$TO_{\Delta GK}$ – тривалість обороту для необхідного приросту грошових коштів, дні;

$ЧД$ – чистий дохід від реалізації, тис. грн.

$\overline{ДЗ}$ – середньорічний обсяг дебіторської заборгованості підприємства, тис. грн.

ΔGK – необхідний приріст грошових коштів, тис. грн.

В даній формулі обсяг дебіторської заборгованості визначається як:

$$\overline{ДЗ}_{nl} = \frac{TO_{nl}}{360} \times ЧД \quad (3.2)$$

У цьому випадку відправною точкою планування є визначення необхідної суми збільшення грошових коштів, тобто обсягу продажів, здійснених без відстрочки платежів. Один із способів виправдати таке зростання для неплатоспроможних підприємств - зосередитись на забезпеченні запланованого рівня абсолютної платоспроможності протягом планового періоду. Так, у західній практиці грошові кошти та їх еквіваленти на балансі підприємства повинні становити щонайменше 10% поточних зобов'язань [6].

Збільшення грошових коштів, необхідних для забезпечення встановлення коефіцієнта абсолютної платоспроможності на рівні 0,2, обчислюється як:

$$\Delta GK = (0,2 - K_{плат}) \times ПЗ \quad (3.3)$$

де $K_{плат}$ – коефіцієнт абсолютної платоспроможності;

$ПЗ$ – поточні зобов'язання.

Розрахунок необхідного приросту грошових коштів підприємства:

$$\Delta GK = (0,2 - 0,09) \times 1881 = 206,9 \text{ тис. грн.}$$

Вихідні дані для розрахунку планової суми дебіторської заборгованості наведені в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Вихідні дані для розрахунку планового обсягу дебіторської заборгованості на 2022 рік

Показник	Значення
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	0,09
Поточні зобов'язання, тис. грн.	1881
Тривалість обороту, днів	11
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	13893
Очікувана сума доходу від реалізації, тис. грн	
– прогнозна в умовах воєнного стану	15367
– з темпом падіння 10%	12503

Розрахований за формулою 3.1, термін обертання дебіторської заборгованості складає:

$$TO_{nl} = 11 - \frac{365}{13893} \times 206,9 = 6 \text{ днів}$$

Для прогнозного сценарію здійснення діяльності в умовах воєнного стану, який розрахований в пункті 3.1, при виручки на рівні 15367 тис.грн, термін обертання дебіторської заборгованості може скласти:

$$TO_{nl} = 11 - \frac{365}{15367} \times 206,9 = 6 \text{ днів}$$

Для прогнозу, який передбачає падіння виручки на 10% від рівня 2021 року:

$$TO_{nl} = 11 - \frac{365}{12503} \times 206,9 = 5 \text{ днів.}$$

Для фактичного обсягу реалізації за 2021 рік, який дорівнював 13892,7 тис. грн., оптимальний обсяг дебіторської заборгованості, розрахований за формулою 3.2 становить:

$$\overline{ДЗ}_{nl} = \frac{6}{365} \times 13893 = 228,4 \text{ тис. грн.}$$

У той час, як 415 тис. грн. дебіторської заборгованості за товари роботи та послуги більше розрахованої суми на 187 тис.грн.

При прогнозному сценарії на основі трендового методу:

$$\overline{ДЗ}_{nl1} = \frac{6}{365} \times 15367 = 252,6 \text{ тис. грн.}$$

що менше ніж фактична сума дебіторської заборгованості на 162 тис. грн.

При очікуваному зниженні виручки від реалізації на 10%

$$\overline{ДЗ}_{nl} = \frac{5}{365} \times 12503 = 171,3 \text{ тис. грн}$$

що більше ніж фактична сума дебіторської заборгованості на 243,8 тис.грн.

Тому можна зробити висновок, що сума дебіторської заборгованості знаходиться в межах від 171,3 тис. грн до 252,6 тис. грн.

Цей метод планування дебіторської заборгованості дозволяє визначити суму дебіторської заборгованості, необхідну для забезпечення поточної платоспроможності підприємства.

Таким чином, підприємство повинно для відновлення абсолютної платоспроможності повинно зменшити фактичну дебіторську заборгованість не менше ніж 160 тис. грн.

Управління дебіторською заборгованістю можна здійснювати наступним чином:

- контроль виplat боржникам за відстрочені та прострочені платежі;
- визначення заходів щодо прискорення погашення боргу та зменшення безнадійної заборгованості;
- продаж на умовах, що забезпечують гарантований збір коштів;
- визначення строку позики;
- контроль дебіторської та кредиторської заборгованості;
- визначення рівня прийнятних витрат у разі простроченої та непогашеної заборгованості та можливого використання факторингу

Шляхи стягнення боргів для прискорення обороту коштів:

а) створення стимулів для своїх клієнтів швидше сплачувати рахунки шляхом надання спеціальних знижок;

б) створення системи оцінки замовника, яка б узагальнила всі ризики, пов'язані з діловим партнером. Встановлення формального ліміту кредиту для кожного клієнта, який визначається загальними відносинами з цим клієнтом, потребою у коштах та оцінкою фінансового стану клієнта;

в) продаж дебіторської заборгованості банку (не можливо здійснити в умовах воєнного стану).

Для зменшення дебіторської заборгованості кожна компанія повинна розробити методи вдосконалення розрахункових операцій, створити механізм вдосконалення рахункових відносин для забезпечення максимального ефекту цих відносин.

Система способів прискорити платежі для споживачів включає такі методи:

1) надання знижок боржникам за скорочення строку виплат;

2) використання векселів у розрахунках з боржниками з урахуванням боргу банку з метою прискорення прийому коштів від боржників разом з відсотками та комісією банку.

3) надання відстроченого платежу разом з відсотками за користування комерційним кредитом боржниками.

Приймаючи рішення про використання цих методів, необхідно використовувати розроблений набір методів для оцінки ефективності методів для прискорення розрахунків.

Можливість стягнення заборгованості, тобто отримання грошей з несплачених боргів та рахунків-фактур, особливо приваблива для малих та середніх підприємств, оскільки у них виникає проблема тимчасової недостатньої ліквідності та втрати прибутку через неплатоспроможність боржників.

Компанія має можливість використовувати кошти з рентабельністю, що перевищує процентну ставку та / або вартість послуг факторингу (комісія та

плата за позику). Це порівняння повинно проводитися з урахуванням часової вартості грошей.

Управління дебіторською заборгованістю стосується насамперед контролю за оборотом коштів у розрахунках. Останнє визначається насамперед системою розрахунків, прийнятою на підприємстві.

Способи запобігання несплаті за товари, що постачаються покупцям, включають:

1) готівкова оплата (використовується в основному в роздрібній торгівлі та послугах);

2) передоплата (в цьому випадку покупець в основному позичає продавця, надаючи йому кошти перед доставкою або послугою. Це різко звужує ринок продавця, що обмежується наявністю покупців, які мають можливість дострокового перерахування коштів та повної довіри до продавця, тому в разі передоплати продавець негайно збільшує валовий дохід, і перед поставкою збільшує податкову базу, однак передоплата та доставка протягом одного звітного періоду (кварталу) не збільшить базу податку на прибуток);

3) авансовий платіж (це більш гнучка форма оплати, ніж передоплата, оскільки покупець передає лише частину вартості товару, який буде доставлений. Таким чином, покупець знижує ризик порушення зобов'язань продавцем. У той же час передача авансу дає постачальнику впевненість, що покупець дійсно має намір придбати товар Вплив авансових платежів на суму податкової бази аналогічний передоплаті);

4) форма векселя (для продавця товарів використання форми векселя збільшує гарантію оплати за рахунок поручителя, а також завдяки можливості продажу векселів до їх погашення боржниками та отримання необхідного оборотного капіталу. Існує багато схем оплати з переказними векселями;

5) продаж продукції в розстрочку. Продавець за цією програмою продає товари, які належать до обмеженого періоду часу, як правило, в рівних частинах. У більшості випадків однією з умов придбання товарів у кредит є оплата частини їх вартості на момент доставки. Комерційна позика підлягає сплаті. Окрім плати

за позику, продавець при високих рівнях інфляції може враховувати в кінцеву ціну товарів збільшення інфляційних цін. Для продавця використання такої системи дозволяє краще регулювати розмір та умови дебіторської заборгованості; розвивати ринок за рахунок покупців, яким не вистачає оплати на момент доставки; для отримання додаткового доходу за рахунок різниці в ціні кредитних ресурсів, залучених до фінансових поставок та відсотків, отриманих від покупця. Як недолік цієї програми для продавця, можна помітити труднощі у визначенні втрат оборотних коштів та інфляції, а також пов'язаний з цим ризик.

Оскільки підприємство працює в основному з партнерами, з якими відносини будуються на довгострокових відносинах, було б доцільно в умовах воєнного стану використовувати розрахунки в авансових платежах.

Крім того, щоб уникнути заборгованості, під час укладення договорів необхідно надати «знижку» на ціну з негайною оплатою. Це дозволяє покупцеві зосередитися не на жорсткості умов оплати, а на наданні пільг за негайну оплату.

Знижку можна встановити так:

- сума замовлення, включаючи знижку, - це ціна, яку постачальник хоче отримати, щоб товари покривали витрати та прибуток (базова ціна);
- сума договору без знижок (наприклад, через 10 днів) є базовою ціною договору плюс відсоток відстроченого платежу.

Фахівець компанії збере дані клієнта в базу даних, яка міститиме інформацію про контрагентів, які порушують умови оплати. На основі аналізу співпраці з ним має бути створена система оцінки довіри до підрядника. Довіра до контрагентів оцінюється на основі стажу роботи у замовника, обсягу продажів замовника та суми простроченої заборгованості замовника на кінець періоду.

Для вирішення проблеми прискорення погашення дебіторської заборгованості та зобов'язань підприємству слід запровадити систему контролю погашення боргу. Для цього доцільно скласти календар погашення, стягнення заборгованості, в якому будуть відображатися дати надходження готівки, аналізувати виконання договорів і контролювати боржників, заборгованість яких

перевищує 3 і більше місяців, та запровадити цінові знижки, систему прискореного стимулювання погашення цих боргів.

Для запобігання дебіторської заборгованості на етапі укладення договору доцільно оцінити платоспроможність покупця, особливо з якими підприємство раніше не працювало. Для сплати рахунків дебіторів на суму 160 тис. грн. пропонується робота з контрагентами та запропонованням їм зміни умов договору шляхом надання знижки в 5% при сплаті рахунків в продовж 10 днів. Це призведе до зростання виручки на суму 152 тис. грн.

3.2.2. Зменшення товарів шляхом часткової їх реалізації з використанням цінових знижок

Однієї з основних складових запасів Концерну «Південруда» є різня матеріали, які пов'язані з інженерними та будівельними роботами, які займають майже 90% всіх запасів, але в умовах воєнного стану можуть бути не використані самим підприємством.

Оскільки підприємство вкладає кошти в утворення запасів, то витрати зберігання запасів зв'язані не тільки зі складськими витратами, але і з ризиком псування і застаріння товару, а також з тимчасовою вартістю капіталу, тобто нормою прибутку, що міг бути отриманий в результаті інших інвестиційних можливостей.

Концерн «Південруда» пропонує клієнтам реалізацію будівельних та інженерних товарів на умовах, що якщо вони заплатять в продовж 10 днів, то підприємство надає знижку в розмірі 15% від ціни товару, а не заплативши, по закінченню пільгового періоду, будуть платити по повній ціні.

Таким чином, товари, які пропонується реалізувати Концерн «Південруда» с урахуванням націнки представлені у таблиці 3.4.

Ціна відмови від знижки = $\% \text{ знижки} / (100 - \% \text{ знижки}) \times 100 \times 360 \text{ днів} /$
(Максимальна тривалість відстрочки платежу, днів –період, протягом якого надається знижка, днів) [24].

Таблиця 3.4

Перелік товарів, які пропонуються на реалізацію, грн.

Вид товару	Вартість по балансу	Вартість з урахуванням націнки
Фольга	26000	35360
Лак	14000	19040
Кріплення	10000	13600
Метабокс	18000	24480
Напрямяючи	20000	27200
Поліетилен	15000	20400
Поліпропілен	95000	129200
Постформінг	100000	136000
Краска	10000	13600
Плівка	18000	24480
Фурнітура	40000	54400
Царги	30000	40800
Усього	396000	538560

Продажна ціна товарів зі знижкою 15% представлена у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Розрахунок ціни реалізації товарів з урахуванням знижки

Вид товару	Вартість з урахуванням націнки	Вартість з урахуванням знижки
Фольга	35360	30056
Лак	19040	16184
Кріплення	13600	11560
Метабокс	24480	20808
Напрямяючи	27200	23120
Поліетилен	20400	17340
Поліпропілен	129200	109820
Постформінг	136000	115600
Краска	13600	11560
Плівка	24480	20808
Фурнітура	54400	46240
Царги	40800	34680
Усього	538560	457776

Якщо результат перевищить ставку банківського відсотка, то підприємствам краще заплатити по пільговим умовам.

Ціна відмови від знижки $=15\% / (100\% - 15\%) \times 100 \times 360 / (30 \text{ днів} - 10 \text{ днів})$
 $=317\%$

Рівень банківського відсотка – 22,5% річних

Оскільки $317\% > 22,5\%$, є сенс скористуватися пропозицією.

Втративши 15% за знижку, Концерн «Південруда» отримало гроші на розрахунковий рахунок в сумі 457,7 тис. грн, що дасть змогу розрахуватися з кредиторами.

Це дасть змогу продати клієнтам товари, які користуються найбільшим попитом, та знаходяться на складі і числяться в балансі на кінець 2021 року. Використавши 15% за знижку та реалізував 75% товарів, Концерн «Південруда» отримало гроші на розрахунковий рахунок в сумі 457 тис. грн, що дасть змогу розрахуватися з зобов'язаннями по оплаті праці, бюджетом та іншими контрагентами, що важливо для підтримки економіки в умовах воєнного стану.

3.2.3. Зменшення кредиторської заборгованості за рахунок вивільнених коштів

Цей захід направлений на погашення кредиторської заборгованості перед бюджетом, по страхуванню, по оплаті праці, а також короткострокової заборгованості за рахунок вивільнених коштів від реалізації товарів.

- 1) Погашення заборгованості по оплаті праці в сумі 21 тис. грн..
- 2) Погашення заборгованості перед бюджетом – 39 тис. грн..
- 3) Погашення заборгованості по страхуванню – 12 тис. грн..
- 4) Погашення кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги в сумі 200 тис. грн..

Це призведе до зменшення поточних зобов'язань на загальну суму 272 тис. грн..

Розмежування виплат кредиторам по ступені пріоритетності для зменшення відтоку коштів. Розділ постачальників на категорії по ступені їх важливості для діяльності й прибутковості підприємства, використання різних схем платежів: переконання кредиторів, що новий підхід був би найкращим способом для обох сторін зберегти взаємовигідні відносини, і досягнення відповідної угоди про це та пошук альтернативних постачальників, які пропонують більше вигідні умови, і використання цієї інформацію для подальших переговорів з нинішніми постачальниками.

3.3. Розрахунок планових показників діяльності підприємства після впровадження запропонованих заходів

На підприємстві Концерн «Південруда» було виявлено відсутність обґрунтованої політики управління фінансовою діяльністю підприємства, що призвело до зниження її ефективності.

Тому, були запропоновані заходи щодо підвищення ефективності діяльності підприємства, які дозволять ефективно формувати та використовувати фінансові ресурси, за рахунок обліку запасів, проведення внутрішніх аудиторських перевірок запасів, контролю за виробничими запасами та інші, а також дозволять значно покращити фінансовий стан підприємства.

Таким чином, у результаті впровадження запропонованих заходів, у Концерн «Південруда» відбулося збільшення виручки від реалізації на 457 тис. грн за рахунок продажу частини товарів на складі зі 15% знижкою та на 160 тис. грн. за рахунок роботи з дебіторами та наданням їм знижки в 10% при сплаті в продовж 10 денного терміну.

Щодо інших статей витрат та доходів, то вони залишилися на попередньому рівні. Зміни, які відбулися з фінансовими результатами призвели до появи чистого прибутку у сумі 23 тис. грн., що позитивно впливає на фінансовий стан підприємства навіть в умовах воєнного стану.

За рахунок впровадження запропонованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності фінансової діяльності, зміни в балансі сталися завдяки зменшення сум обігових коштів, та зменшення поточних зобов'язань.

Таблиця 3.6

Розрахунок прогнозних показників

Показник	2021 р	Прогноз	Відхилення
Виручка від реалізації, тис. грн..	13893	14529	637
Чистий прибуток, тис. грн.	-51	23	74,10
Активи, тис. грн..	2453	1896	-556
Товари, тис. грн.	745	349	-3960
Дебіторська заборгованість, тис. грн..	415	255	-160
Рентабельність активів	-2,1	1,2	3,29
Рентабельність власного капіталу	-9,3	4,1	13,44
Рентабельність реалізації продукції	-0,4	0,2	0,53

Таким чином, бачимо, що усі показники рентабельності вирости та мають позитивне значення, завдяки появи чистого прибутку на підприємстві. Це говорить про ефективність запропонованих заходів, так як показники рентабельності характеризують результативність діяльності підприємства.

Отже, можна у повній впевненості говорити про ефективність запропонованих шляхів, щодо планування заходів підвищення ефективності діяльності Концерн «Південруда» в період воєнного стану.

Висновки по розділу 3

Третій розділ дипломної роботи присвячений розробці напрямків покращення фінансового стану підприємства. Для поліпшення фінансового стану підприємства були визначені декілька напрямків. До основних напрямків покращення фінансового стану відносяться: факторинг дебіторської

заборгованості; проведення інвентарних запасів; отримання додаткових грошових коштів; зміна структури боргових зобов'язань; прогнозування фінансового стану.

У Концерн «Південруда» реалізація запропонованих заходів призвела до збільшення обсягів реалізації за рахунок реалізації товарів зі складу та реалізації політики кредитування клієнтів.

Після визначення прогнозного балансу змінилася його структура як за активами, так і за пасивами. Насамперед, відбулися зміни «Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги», у зв'язку з розрахунком мінімально допустимої суми дебіторської заборгованості та роботою з дебіторами щодо погашення розрахунків при умові надання знижки в 5%. Зменшився розділ пасиву «Поточні зобов'язання» у зв'язку з оплатою частини заборгованості.

Таким чином, можна зробити висновок про доцільність запропонованих заходів, які позитивно вплинули на фінансову діяльність підприємства.

ВИСНОВКИ

В сучасному етапі розвитку світової економіки, який супроводжуються посиленням глобальних фінансових кризових явищ, успішне функціонування підприємств значною мірою залежить від рівня їх фінансового стану. Зберегти свої ринкові позиції вони можуть тільки, якщо застосовують фінансове планування, спрямоване на формування у контрагентів позитивних очікувань щодо здатності виконувати свої фінансові зобов'язання перед ними. Вагомими складовими такого планування є підтримка належного рівня ліквідності підприємства, збереження та підвищення досягнутих показників ефективності, забезпечення стабільності грошових надходжень та їх збалансованості з обсягами видатків, необхідних для нормального функціонування підприємства та своєчасного і повного виконання платіжних зобов'язань.

В першому розділі дипломної роботи проведено системне дослідження сутності фінансового стану підприємства, його взаємозв'язку іншими характеристиками діяльності підприємства, визначено роль та значення стабільної платоспроможності в забезпеченні нормального функціонування суб'єктів господарювання в довгостроковій та короткостроковій перспективі.

В роботі представлено загальний огляд підходів щодо методики аналізу планування фінансового стану підприємства. В роботі також досліджено та узагальнено теоретичні підходи до планування фінансового стану підприємства на основі застосування принципів системності та комплексності, що дозволяють формувати цілісну політику управління фінансового стану. Також в роботі розглянуті нормативні заходи щодо введення діяльності в умовах воєнного стану в Україні.

В другому розділі дипломної роботи проведено комплексний аналіз фінансового стану. Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що дане підприємство має певні фінансові проблеми, пов'язані з нераціональною політикою формування та використання свого капіталу, що виявляється в зниженні фінансової незалежності підприємства, незадовільній структурі

фінансування запасів і витрат, незбалансованості строків залучення кредиторської заборгованості з умовами товарного кредитування покупців своєї продукції, нарощенні обсягів оборотних активів переважно за рахунок збільшення дебіторської заборгованості. Всі ці фактори мають негативно позначатися на поточній та перспективній платоспроможності підприємства.

Проведене екстрополяційне прогнозування можливих значень показників, вказує на те, що при збереженні умов функціонування підприємства на рівні 2021 року, рівень активів підприємства міг збільшитися до 3194 тис. грн. або на 30%, але при погіршенні ситуації з воєнним станом активи можуть зрости до рівня 2611 тис.грн., тобто лише на 6%. Чистий дохід від реалізації при незмінній ситуації 2021 року міг би зрости теж на 45% до 20574,9 тис. грн., але прогноз з урахуванням воєнного стану складає лише 10% або 15367,2 тис. грн. Незважаючи на дію воєнного стану. чистий збиток у 2022 р. може зрости в 4,5 рази та скласти 244 тис. грн.

Також в роботі були заплановані наступні заходи щодо покращення фінансового стану: запропоновані методи управління дебіторською заборгованістю, виробничими запасами. Таким чином, можна зробити висновок про доцільність запропонованих заходів, які позитивно вплинули на фінансову діяльність підприємства навіть в умовах воєнного стану в 2022 році.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика:навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. -328 с.
2. Бланк И. А.. Финансовый менеджмент Изд. 2-е перераб. и доп. - К. : Ника-Центр : Зльга, 2006. - 656 с..
3. Ванієва А. Р. Оцінка ліквідності і платоспроможності підприємства Формування ринкових відносин в Україні. -2016. № 8. С. 52-62.
4. Власенко Т. Ю. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління / Т. Ю. Власенко, О. С. Стародубцева // Молодий вчений. – 2018. – № 12 (64). – С. 256 – 259.
5. Галенко О. М. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності на підприємствах-банкрутах Формування ринкових відносин в Україні. - 2017. № 6. С. 47-53
6. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз. Навчальний посібник Вид. 2-ге, доповн. та переробл. Вінниця: ВНТУ, 2019. – 84с.
7. Дєєва Н. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник; Мін-во освіти і науки України, Дніпропетровська держ. фінансова академія. К. : ЦУЛ, 2007.- 328 с.
8. Економічний аналіз: навчальний посібник ред. М. Г. Чумаченко. К. : КНЕУ, 2003. 556 с.
9. Журавльова Ю. Методичні аспекти оцінки платоспроможності підприємств в сучасних умовах господарювання Ринок цінних паперів. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. 2015. № 3. -С. 33-41.
10. Кириченко О. Фінансовий менеджмент на підприємствах України: принципи забезпечення позитивної динаміки Банківська справа. 2017. № 5. С. 3-18.
11. Ковалевська А.В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства БІЗНЕСІНФОРМ. – 2018. – № 3. – С. 163-169
12. Ковалев А. И. Анализ финансового состояния предприятия: монография - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Центр экономики и маркетинга, 1997. -192 с.

- 13.Ковалев В. В.. Введение в финансовый менеджмент М. : Финансы и статистика, 2001. - 768 с. –
- 14.Ковтуненко Ю.В. Методичні основи аналізу фінансового стану промислового підприємства Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 8/2. – С. 40-41.
- 15.Крамаренко Г. О.. Фінансовий менеджмент: підручник; Дніпропетровський ун-т економіки та права. К. : ЦНЛ, 2006. 520 с.
- 16..Крижня В.О. Фінансова стратегія підприємства як головний інструмент його сталого розвитку Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання, 2018. Вип.18 С. 455-462
- 17..Лагун М. І. Методичні аспекти аналізу платоспроможності підприємства Формування ринкових відносин в Україні. - 2019. - № 2. - С. 53-58.
- 18.Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз підприємств, Київський національний економічний університет - К. : КНЕУ. 2004. -368 с.
- 19.Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові оцінки фінансового стану підприємства Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 7. -С. 26-30.
- 20.Мних Є. В. Економічний аналіз К. : ЦНЛ, 2005. 472 с.
- 21.Подольська В. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник К. : ЦНЛ, 2007. 488 с.
- 22.Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. від №14.
- 23.Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації : наказ Міністерства фінансів України, ФДМУ від 26.01.2001р. №49/121
- 24.Постанова Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків» N 279 від 06.07.2000

25.Розвиток фінансового менеджменту в умовах хаотичного структурування економіки : монографія / (С. А. Кузнецова, О. В. Лебідь, В. М. Косарев та ін.); за заг. наук. ред. С. А. Кузнецової. – Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2015. – 277 с

26.Стрішенець О. Аналітичні підходи до управління прибутком на підприємстві / О. Стрішенець // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки. – 2018. – № 2. – С. 18 – 25.

27.Недільська Л.В. Планування обсягів фінансових ресурсів та їх використання підприємствами Л.В. Недільська Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету 2019. – №2(29), Т.2. – С. 407 – 416.

28.Терещенко О, О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. К.: КНЕУ, 2003. – 485 с

29.Фурман І. В. Вектори підвищення ефективності управління прибутком підприємства / І. В. Фурман // Національний вісник Національної Академії статистики, обліку та аудиту. – 2017. – № 3. – С. 55 – 64.

30.Как будет работать экономика в условиях военного положения
URL:https://finance.ua/ua/saving/kak-budet-rabotat-ekonomika-v-usloviah-voennogo-polozhenia#headline_8

ДОДАТКИ

Додаток А

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВАПідприємство **Концерн «Південруда»** за ЄДРПОУ

Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА за КОАТУУ
 Організаційно- правова форма господарювання _____ за КОПФГ
 Орган державного управління _____ за КОДУ
 Вид економічної діяльності _____ за КВЕД
 Середня кількість працівників 15
 Одиниця виміру: тис. грн
 Адреса _____

за міжнародними стандартами

Коди		
2021	01	01
33611832		
12000000 10		
240		
27.90		

фінансової звітності

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

2020 р. **1.Баланс** **Форма № 1-м** Код за ДКУД на 31 грудня 1801006

v

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I.Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	020	46,0	51,0
Основні засоби:			
Залишкова вартість	030	106,0	381,0
Первісна вартість	031	237,0	469,0
Знос	032	(131)	(88,0)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
Первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції	040	-	-
Інші необоротні активи	070	7,0	7,0
Усього за розділом I	080	160,0	439,0
II.Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	623,0	544,0
Поточні біологічні активи	110	-	-
Готова продукція	130		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	107,0	292,0
Первісна вартість	161	107,0	292,0
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	107,0	198,0
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	204	200,0
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	101,0	143
Усього за розділом II	260	1036,0	1180,0
III.Витрати майбутніх періодів	270	-	-

IV.Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	1200,0	1621,0
ПАСИВ	Код	На початок	На кінець
1	рядка	звітнього року	Звітнього періоду
1	2	3	4
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	100,0	100
Додатковий капітал	320		
Резервний капітал	340	132,0	173,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	292,0	301,0
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Усього за розділом I	380	525,0	574,0
II.Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	430	-	-
III.Довгострокові зобов'язання	480	-	26,0
IV.Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	28,0	120,0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Кредиторська заборгованість затовари, роботи, послуги	530	493,0	630,0
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з бюджетом	550	29,0	35,0
Зі страхування	570	9,0	11,0
з оплати праці	580	16,0	19,0
з учасниками	590	44,0	101,0
вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	14,0	93,0
Усього за розділом IV	620	676,0	1047,0
V.Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	1200,0	1621,0

2. Звіт про фінансові результати

За Рік 2020

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

СТАТТЯ	Код	За звітний	За аналогіч. період
1	рядка	період	попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010-020)	030	8681,0	4941,0
Інші операційні доходи	040	286,0	400,0
Інші доходи	050	71,0-	52,0
Разом чисті доходи (030+040+050)	070	9037,0	5393,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	080	(7949,0)	(4870,0)
Інші операційні витрати	090	(27,0)	(25,0)
у тому числі:	091	-	-
	092	(-)	(-)
Інші витрати	100	(774,0)	(326,0)
Разом витрати (080+090+100)	120	(8850,0)	(5221,0)
Фінансовий результат до оподаткування (070-120)	130	188,0	172,0
Податок на прибуток	140	(65,0)	(54,0)
Чистий прибуток (збиток) (130-140)	150	123,0	119,0

Додаток Б

**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Підприємство **Концерн «Південруда»** за ЄДРПОУ

Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА за КОАТУУ
 Організаційно- правова форма господарювання за КОПФГ
 Орган державного управління за КОДУ
 Вид економічної діяльності за КВЕД
 Середня кількість працівників 15
 Одиниця виміру: тис. грн
 Адреса _____

за міжнародними стандартами

Коди		
2022	01	01
33611832		
12000000 Ю		
240		
27.90		

фінансової звітності

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

2021 р. **1.Баланс** **Форма № 1-м** Код за ДКУД на 31 грудня 1801006

v

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець Звітного періоду
1	2	3	4
I.Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	020	51,0	57,0
Основні засоби:			
Залишкова вартість	030	381,0	728,0
Первісна вартість	031	469,0	856,0
Знос	032	(88,0)	(127,0)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
Первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції	040	-	-
Інші необоротні активи	070	7,0	7,0
Усього за розділом I	080	439,0	792,0
II.Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	544,0	841,0
Поточні біологічні активи	110	-	-
Готова продукція	130		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	292,0	213,0
Первісна вартість	161	292,0	213,0
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170	3,0	7,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	198,0	195,0
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	200,0	170,0
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	143,0	230,9
Усього за розділом II	260	1180,0	1658,0
III.Витрати майбутніх періодів	270	-	-
IV.Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-

Баланс	280	1621,0	2453,0
ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець Звітного періоду
1	2	3	4
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	100,0	100,0
Додатковий капітал	320		
Резервний капітал	340	173,0	133,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	301,0	318,0
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Усього за розділом I	380	574,0	551,0
II.Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	430	-	-
III.Довгострокові зобов'язання	480	26,0	19,0
IV.Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	120,0	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Кредиторська заборгованість з товари, роботи, послуги	530	630,0	1545,0
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з бюджетом	550	35,0	39,0
Зі страхування	570	11,0	12,0
з оплати праці	580	19,0	21,0
з учасниками	590	101,0	49,0
вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	93,0	173,0
Усього за розділом IV	620	1047,0	1881,0
V.Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	1621,0	2453,0

*

2. Звіт про фінансові результати

За Рік 2021

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

СТАТТЯ	Код рядка	За звітний період	За аналогіч. період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010-020)	030	13893,0	8681,0
Інші операційні доходи	040	260,0	286,0
Інші доходи	050	5,0	71,0-
Разом чисті доходи (030+040+050)	070	14158,0	9037,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	080	(12837,0)	(7949,0)
Інші операційні витрати	090	(317,9)	(128,0)
у тому числі:	091	-	-
	092	(-)	(-)
Інші витрати	100	(996,0)	(774,0)
Разом витрати (080+090+100)	120	(14151,0)	(8850,0)
Фінансовий результат до оподаткування (070-120)	130	(23,0)	188,0
Податок на прибуток	140	(28,0)	(65,0)
Чистий прибуток (збиток) (130-140)	150	(51,0)	123,0

Концерн «Південруда»

Україна, м. Дніпро, вул. Івана Акінієва, 1^а

E-mail: pivdenruda@gmail.com

тел.+38(067) 5620964

Concern «Pivdenruda»

Ukraine, Dnipro, 1st Ivan Akiniev Street,

E-mail: pivdenruda@gmail.com

tel. +38(067) 5620964

Ректорові Національного ТУ
«Дніпровська політехніка»
проф. Олександрові АЗІУКОВСЬКОМУ

ЛИСТ – ЗАМОВЛЕННЯ

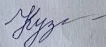
на виконання кваліфікаційної роботи

Просимо Вас надати можливість студентці групи 072-18-1 фінансово-економічного факультету Навчально-наукового Інституту економіки НТУ «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Віталіні НИШПОРІ виконати кваліфікаційну роботу бакалавра на тему «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»)».

Тема роботи є актуальною для даного підприємства, тому що завдання, поставлені в роботі, вирішують реальні проблеми при фінансовому планування діяльності і можуть бути використані з метою підвищення ефективності його діяльності.

Фінансово-економічна інформація Концерн «Південруда», передана для виконання кваліфікаційної роботи, підпадає під дію внутрішнього «Положення про комерційну таємницю» та не підлягає оприлюдненню.

Генеральний директор
Концерну «Південруда»

О.П. Кузьміна

Концерн «Південруда»

Україна, м. Дніпро, вул. Івана Акініфієва, 1^а

E-mail: pivdenruda@gmail.com

тел. +38(067) 5620964

Concern «Pivdenruda»

Ukraine, Dnipro, 1st Ivan Akinfiyev Street,

E-mail: pivdenruda@gmail.com

tel. +38(067) 5620964

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
Навчально-наукового Інституту економіки
фінансово-економічного факультету
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
на тему «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану
підприємства (на прикладі Концерн «Південруда»)»
Віталіні НИШПОРИ

Кваліфікаційна робота присвячена актуальному питанню, оскільки планування розвитку підприємства, вибір найефективнішого його шляху набуває важливого значення в умовах економічної кризи. Тому дослідження методичних засад до фінансового планування діяльності підприємства має для нього особливе значення.

В дипломній роботі, на основі існуючих методичних підходів до планування діяльності підприємства, проаналізований його фінансовий стан та визначені шляхи розвитку.

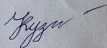
Відповідно до результатів аналізу фінансового стану Концерн «Південруда» в роботі були розраховані можливі варіанти розвитку підприємства за допомогою різних підходів до фінансового планування діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні та практичні положення роботи, сформульовані висновки та пропозиції, розроблені рекомендації можуть бути використані в роботі підприємства при плануванні діяльності на короткострокову перспективу. Недоліки та зауваження - немає.

Зміст та структура роботи відповідає отриманому завданню та вимогам до дипломних робіт бакалавра. Робота виконана самостійно, з використанням літературних джерел, законодавчої і нормативної бази.

Слід зазначити, що кваліфікаційна робота виконана в повному обсязі, відповідає отриманому завданню, тому заслуговує оцінки «відмінно».

Генеральний директор
Концерну «Південруда»

О.П. Кузьміна

ВІДЗИВ

на кваліфікаційну роботу студентки групи 072-18-1 Нишпори Віталіни Павлівні «ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕРН «ПІВДЕНРУДА»)), яка представлена для присвоєння ступеня «бакалавр» кваліфікації «бакалавр фінансів, банківської справи та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. **Мета дипломної роботи** — полягає у розробці фінансового плану підприємства на основі узагальнення підходів до планування.
2. **Обрана тема актуальна** у зв'язку з тим, що без фінансового планування не можливо досягти рівня управління економікою, особливо в умовах воєнного стану, який забезпечить підприємству збереження ефективності та вирішення соціальних питань працівників.
3. **Тема кваліфікаційної роботи бакалавру** безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності бакалавра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» планування діяльності підприємства.
4. **Задачі кваліфікаційної роботи** містять елементи аналізу, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра.
5. **Автором використані** теоретико-методичні підходи щодо фінансового планування.
6. **Робота з керівником роботи та інновації запропонованих рішень.** Студентка Нишпора В.П. відвідувала консультації, та прислухаючись до порад керівника виконувала роботу самостійно. **Кваліфікаційна робота** містить обґрунтування планових показників діяльності підприємства в умовах воєнного стану.
7. **Самостійність при виконанні та оформленні результатів досліджень.** Ступінь самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи Нишпори В.П. висока.
8. **Виконання презентації.** Презентація відзеркалює основні положення кваліфікаційної роботи.
9. **Дотримання стандартів.** Оформлення пояснювальної записки виконано в основному у відповідності зі стандартами ЕСКД.
10. **Робота Нишпори В.П. отримала позитивну оцінку зовнішнього рецензента.**
Таким чином констатуємо, що кваліфікаційна робота Нишпори В.П. рекомендується до захисту з оцінкою 84 балів.

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи бакалавра
к.т.н., доцент.

О. В. КРИЛОВА